Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советии ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 18 август 1973 йил, шанба ⊙ № 194 (15.666). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ТЕРИМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

МЕЛИОРАТОРЛАР МАСЪУЛИЯТИ

Беш йилликнинг учинчи йили фақат деҳқонлар олдидагина катта ва масъулиятли вазифалар қўйгани йўқ. Колхоз-совхоз ишлаб чиқариши халқ хўжалигининг бир қанча тармоқлари билан чамбарчас ва кўп томонлама боғланган. Ҳозирги замон деҳқонининг мададкорлари кўп. Мелиоратор— буларнинг энг муҳимларидан бири.

КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленумида қабул қилинган мелиорация ишларининг кенг программаси аслини олганда экономиканинг янги тармоғини вужудга келтиришга — мелиорация қурилишига негиз солди. Химиялаштириш, механизациялаш, агрономия фани муваффақиятлари билан қўшилиб, мелиорация қишлоқдаги фан-техника тараққиётининг асосий элементи бўлиб қолди. Бу тармоқ ўтган йиллар мобайнида маълум муваффақиятларга эришди. Чунончи, 1966 йилнинг май ойидан сўнг мамлакатда янги суғорилган ва захи кетказилган 7,1 миллион гектар ер ишга солинди, сув хўжалиги ташкилотларининг қуввати икки ярим баравардан зиёд ошди, қурилиш индустриясининг катта корхоналари барпо қилинди.

Капитал маблағлардан фойдаланишни яхшилаш ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширишни тезлаштириш тўғрисида партия Марказий Комитетининг 1972 йил декабрь Пленуми берган кўрсатмаларни бажариш йўлида мелиораторлар муайян ишларни амалга оширдилар. Масалан, бултур Саратов канали фойдаланишга топширилди. Йирик сув хўжалик қурилишларида — Куйбишев ва Қарши магистрал каналларини, Шимолий Қрим суғориш системасини қуришда катта ҳажмдаги ишлар бажарилди. РСФСР, Украина, Ўзбекистон, Литва, Латвия мелиораторлари қурилиш-монтаж ишларининг планларини шараф билан бажардилар.

«Капитал маблағларнинг самарадорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш муддатларини қисқартириш тўғрисида КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг кўрсатмаларини бажариш борасида СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг қилаётган ишлари тўғрисида» партия Марказий Комитетининг қарори яқинда матбуотда босилиб чиқди. КПСС Марказий Комитети тармоқнинг ютуқларини қайд қилиш билан бирга капитал қурилишнинг самарадорлигини ошириш имкониятларидан ҳали ҳам тўла фойдаланилмаётганлигига СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг эътиборини жалб қилди. Маблағларни ва моддий ресурсларни кўп сонли объектларга сочиб юборишга ҳали ҳам йўл қўйилмоқда, битмаётган қурилишлар кўпайиб кетмоқда, мавжуд қувватлардан ва асосий фондлардан етарли равишда фойдаланилмаётир.

Дарҳақиқат, 1966 йилнинг май ойидан кейин СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги қарамоғида бўлган катта корхоналар қурилди. Лекин, масалан, 1971 йилда йиғма темир-бетондан буюмлар ишлаб чиқарувчи қувватларнинг учдан икки қисмидан қамроғи фойдаланилди. Бултур мелиораторларнинг ишлаб чиқариш базаси 700 минг куб метр темир-бетонни кам берди. Қизил Ўрда, Безмеин, Собиробод ва бошқа шулар сингари баъзи заводлар ёмон ишлади. Мелиораторларнинг қурилиш учун керакли асосий ишлаб чиқариш фондлари кейинги етти йил ичида 2,4 баравр кўпайди, аммо бажарилган пудрат ишларининг ҳажми 2,5 баравар ошди, бинобарин фондлардан бир мунча яхшироқ фойдаланилмоқда, лекин бу яхшиланишни етарли деб бўлмайди.

Бундай аҳволга олиб келган сабаблар орасида Марказий Комитет кўпгина сув хўжалик ташкилотларида меҳнат маданияти етарли даражада юксак равишда эмаслигини, қурилиш материалларидан фойдаланишда йўл қўйилаётган нуқсонларни, техниканинг иш унуми паст эканлигини кўрсатиб ўтди. Чунончи, РСФСР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Главдальстрой», «Каракумстрой» қурилишларида механизмлар кунига атиги 1, 2 ва 1,5 смена ишламоқда, шунда ҳам бутун йил бўйи ишлатилаётгани йўқ. Ваҳолонки, илғор бўлинмаларнинг тажрибаси объектларнинг кўпчилигида экскаваторлардан бутун йил бўйи икки ва уч смена ишлатиб фойдаланиш мумкинлигини кўрсатиб турибди.

Партия лойиҳаловчилар олдига масъулиятли вазифалар қўймоқда. Аслини олганда, лойиҳаловчилар ҳосилнинг сарчашмасида турган кишилардир, тармоқдаги тараққиёт кўп жиҳатдан уларга боғлиқ. Ҳозирги вақтда Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги системасида 43 та лойиҳалаш институти ва шу институтларнинг 61 та филиали ишлаб турибди. «Укргипроводхоз», «Южгипроводхоз», «Союзводпроект» сингари муассасалар ўзлари тузиб бераётган жуда яхши лойиҳалар билан муносиб обрў қозонганлар. Бироқ, умуман олганда, лойиҳалаш ҳали ҳам куннинг талабларидан орқада қолмоқда.

Қарорда уқтириб айтилганидек, мелиорация қурилишини ерларни ўзлаштириш чоралари комплекси билан биргаликда амалга ошириш, қурилиш ишларининг тугалланиши билан ерлардан қишлоқ хўжалик экинлари экиш учун фойдаланиш ўртасида узилиш бўлиб қолишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир. Мелиорацияга сарфланган маблағларнинг самарадорлиги мана шунга ҳал қилувчи даражада боғлиқдир.

Суғорилаётган ва захи кетказилган ерлардан фойдаланишга қарорда катта эътибор берилган. Мелиорация қилинган ернинг гектари—қимматли гектардир, бу ернинг берадиган маҳсули сарфланган маблағларга мутаносиб бўлиши лозим. Мамлакатда суғориладиган ва захи кетказилган ер майдонларидан оқилона фойдаланиш намуналари оз эмас. Тожикистон ССРдаги Куйбишев номли совхознинг ва «Коммунизм» колхозининг раҳбарлари ёзган мақола шу йил баҳорда «Известия»да (газетанинг 55-сонида) босилиб чиққан эди. Бу хўжаликлар суғорилаётган ерлардан рационал равишда фойдаланмоқдалар, бу ерларнинг ҳар бир гектаридан хилма-хил кўп маҳсулот олмоқдалар. «Коммунизм» колхозининг ва Куйбишев номли совхозниг ташаббуси билан мелиорация қилинган ерлардан самарали фойдаланиш мусобақаси авж олдирилди.

Лекин бошқа хил фактлар ҳам бор. Масалан, 1971 йилда суғориш учун тайёрлаб қўйилган 580 минг гектар ер суғорилмай қолиб кетди. Бултур мана шундай 373 минг гектар ер суғорилмай қолиб кетди. Арманистон, РСФСР, Қозоғистон, Озарбайжонда фойдаланишга топширилган катта-катта майдонлар систематик равишда сув олмаётир.

Бу соҳада Ўзбекистоннинг тажрибаси диққатга сазовордир. Ўзбекистонда ердан фойдаланувчилар фаолияти пухта ташкил этилди, ремонт қилувчилар ихтисослаштирилди, улар учун яхши ускуналанган корхоналар қуриб берилди. Бунинг натижасида қурилиш-монтаж ишлари ҳар доим ошириб бажарилмоқда, энг муҳими эса пахта ҳосили кўпаймоқда. Литва, Белоруссия, Украинада захи кетказилган ерлардан оқилона, самарали фойдаланмоқдалар. Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги маҳаллий Советларнинг ёрдамига таяниб жойларда вужудга келаётган ва тажрибада синаб кўрилган илғор ташаббусларнинг ҳаммасини кунт билан кенг ёйиши лозим. Хўжалик ичидаги мелиорация шоҳобчаларини ва гидротехника иншоотларини колхозлар ва совхозлар балансига ўтказиш борасида бошланган ишни активроқ тезлатиш керак.

Қарорда уқтириб ўтилганидек, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг жойлардаги органлари бу соҳада ҳар бир гектардан юксак даражада самарали фойдаланиш учун мелиораторлар билан бир қаторда амалий кураш олиб боришлари лозим. Улар мелиорация ҳолати яхшиланган ерларда мўл ҳосил олиш учун хўжалик раҳбарлари зиммасидаги масъулиятни ҳам кучайтиришлари лозим.

Бошқа бир қанча идоралар ҳам мелиораторларга ёрдам бериб туришлари лозим, албатта. Чунончи, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига, СССР Саноат қурилиши министрлигига, СССР Қишлоқ қурилиши министрлигига, СССР Оғир индустрия корхоналарини қуриш министрлигига, СССР Қурилиш министрлигига ерларни мелиорация қилишга доир пудрат ишларининг белгилаб қўйган планларини 1973 йилда ҳеч сўзсиз бажариш учун қўшимча чоралар кўриш таклиф қилинди.

Тўққизинчи беш йилликда ва унинг ҳал қилувчи, учинчи йилида мелиораторларнинг қиладиган ишлари кўп. Бу йил суғориладиган 940 минг гектар ерни, захи кетказилган 911 минг гектар ерни фойдаланишга топшириш, 1,9 миллион гектар ерда маданий-техникавий ишларни бажариш, 8,5 миллион гектар яйловни сув билан таъминлаш, 5,3 миллиард сўмлик капитал маблағни ўзлаштириш зарур. Планларни ва мажбуриятларни бажариш, ишдаги сифат кўрсаткичларини ошириш учун барча шарт-шароит бор. Шуларни бажариш эса КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигини изчиллик билан интенсивлаштиришга қаратилган қарорини амалга ошириш йўлида катта қадам қўйиш демакдир.

«Известия»нинг 17 августдаги бош мақоласи.

Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли колхоз механизаторлари теримга шайланмоқдалар. Улар орасида Маърифат Сулаймонова, Ҳалима Ҳайитова ва Анорхон Эргашева каби турсунойчи уч дугона ҳам бор. Уларнинг ҳар бири йирик бригадага бошчилик қилиши билан бирга ўз агерғатлари бункеридан 350-400 тоннадан «оқ олтин» тўкишга аҳд қилдилар. Суратда: (чапдан) М. Сулаймонова, Ҳ. Ҳайитова, А. Эргашевалар мавсумга шайлаб қўйилган «зангори кема»лар ёнида.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

МАККАЖЎХОРИ — КОМСОМОЛ ОТАЛИҒИДА

ЗАФАРЛИ ОДИМЛАР

— Завқли меҳнатимиз бизга зафар келтирди. Ваъдага вафо қилдик. 30 гектарга экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан пландаги 60 ўрнига 102 центнердан дон етиштирдик!

Бу, Наманган область Поп районидаги Ленин номли колхознинг Содиқ Ғафуров бошлиқ маккажўхорикор комсомол-ёшлар бригдаси аъзоларининг дон етиштириш бўйича социалистик мажбуриятларини бажарганликлари тўғрисидаги ғалаба рапортидир.

Сурхондарё областининг бир қанча хўжаликларида ҳам кўпгина комсомол-ёшлар коллективлари социалистик мажбуриятларини ошириб бажаришди. Денов районидаги Навоий номли колхознинг Омон Тўраев бошчилик қилаётган бригада аъзолари 40 гектар майдондан 80 центнердан маккажўхори дони кўтариб, республикамиз бўйича етиштириладиган 320 минг тонналик маккажўхори дони хирмонига муносиб ҳисса қўшдилар.

Учқўрғон районидаги «Андижон» колхозининг Йўлдош Хўжаев раҳбарлик қилаётган коллективи пешқадам йигит ва қизлари ҳам 15 гектар майдондаги маккажўхорини агротехника талаблари асосида парвариш қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар.

Андижон области хўжаликларида ҳам етиштирилган маккажўхори ҳосилини ўриб-йиғиб олиш ишлари тез суръат билан бормоқда. Областнинг биргина Москва районида 15 коллектив социалистик мажбуриятини ошириб бажарди.

Республикамиз колхоз ва совхозларида маккажўхори донини тез ва соз йиғиштириб олиш, давлатга топшириш ишлари кун сайин оммавий тус олмоқда.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Биз, Қозоғистон Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Қозоғистон ССР Олий Советининг Қозоғистон Совет Социалистик Республикасига Халқлар дўстлиги орденини топширишга бағишланган тантанали мажлис қатнашчилари коммунистлар ва барча меҳнаткашлар номидан шонли партиямизнинг жанговар штаби — КПСС ленинчи Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига мурожаат қилиб, кўп миллатли Совет Қозоғистони ишчилари, колхозчилари ва зиёлиларининг меҳнатига юксак баҳо берилганлиги учун самимий салом сўзларини йўллаймиз ва чуқур миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Барча иттифоқдош ва автоном республикалар, автоном областлар ва миллий округлар сингари Қозоғистон ССР ҳам ССР Иттифоқини ривожлантириш ва мустаҳкамлашдаги, социалистик миллатлар ва элатларнинг дўстлиги ҳамда қардошларча ҳамкорлигини кучайтиришдаги катта муваффақиятлари учун Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлиги— республикамиз экономикаси ва маданиятини равнақ топтириш тўғрисида КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И Брежнев доимо қилаётган ғамхўрликнинг янги ёрқин далилидир.

Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси — улуғ Советлар мамлакатининг ажралмас таркибий қисмидир, унинг меҳнаткашлари эса бутун жон-тани билан ягона ва қудратли 250 миллионли совет халқининг узвий қисмидир. Биз учун Совет давлатининг манфаатларидан юксакроқ манфаатлар йўқ, улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи қардош халқларининг бузилмас дўстлигидан қимматлироқ ҳеч нарса йўқ.

СССР халқларининг олмосдек мусаффо ва беғубор, мустаҳкам дўстлиги Советлар ҳокимияти учун биргаликда олиб борилган курашда. Улуғ Ватан урушининг даҳшатли суронларида тобланган. Беш йилликларнинг меҳнат жабҳаси алангасида чиниққан. Бу дўстлик битмас-туганмас куч-қувват манбаи ва барча ғалабаларимизнинг гарови бўлиб қолди. КПСС ленинча миллий сиёсатининг муваффақиятли равишда амалга оширилганлиги мамлакатимиздаги ҳамма миллатлар ва элатлар, барча қардош республикалар жўшқин ривожи ва гуллаб-яшнашини таъминлади.

Қозоғистон сўнмас Ленин ғоялари нуридан чароғон бўлиб Коммунистик партия раҳбарлигида, барча қардош халқларнинг ва аввало улуғ рус халқининг саҳий ва беғараз ёрдами туфайли, бутун совет халқининг биргаликда сарфлаган куч-ғайратлари натижасида тарихан қисқа муддатда чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкасидан қудратли индустрияга, юксак даражада механизациялашган қишлоқ хўжалигига, илғор маданиятга эга бўлган гуллаб-яшнаб турган республикага айланди. Ҳозир унинг саноати революциядан аввалги—1913 йилдагига қараганда 182 баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда катта-катта муваффақиятларга эришилди. Қозоқ халқининг маданияти ва турмуши тубдан ўзгарди.

Қозоғистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун, беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили планини муваффақиятли бажариш учун кунт ва сабот билан курашмоқдалар. Республика саноати Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган ярим йиллик планни муддатидан аввал, 27 июнда бажарди. 1973 йилнинг мўл ғалла ҳосили Қозоғистоннинг янги миллиарди ҳисобига давлат омборларига қудратли оқим бўлиб тушиб турибди.

Қозоғистон ССРнинг ҳар бир ишчиси, ҳар бир колхозчиси, ҳар бир зиёлиси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Халқлар дўстлиги орденини топшириш вақтида сўзлаган нутқида берган юксак баҳодан руҳланиб, жонажон Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини, унинг юксак халқаро обрў-эътиборини фидокорона ижодий меҳнати билан тинимсиз мустаҳкамлашни ўзининг юксак ватанпарварлик ва интернационалистик бурчи деб билади.

Қозоқ халқи, Қозоғистоннинг барча меҳнаткашлари халқлар хавфсизлигини таъминлаш, жаҳон социализмининг позицияларини мустаҳкамлаш соҳасида, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасини амалга ошириш соҳасида олиб борилаётган чинакам улуғвор иш учун КПСС ленинчи Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига, шахсан Леонид Ильич Брежневга чуқур миннатдорчилик изҳор этадилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ГФР, АҚШ ва Францияга қилган визитлари партиянинг ташқи сиёсат йўлини муваффақиятли равишда амалга оширишда жуда катта роль ўйнади, шу визитлар вақтида улкан халқаро аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлар имзоланди. Леонид Ильич Брежневга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги унинг тинчлик, тараққиёт ва инсоният бахт-саодати учун курашдаги тинимсиз фаолиятини ялписига эътироф қилинишининг ифодаси бўлди.

Республикамизга Халқлар дўстлиги ордени топширилаётган бугунги завқ-шавқли ва тантанали кунда уч орденли Қозоғистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари партиянинг улуғвор режаларини амалга ошириш учун бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қилаверамиз, ўз сафларимизни КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагида янада маҳкамроқ жипслаштира берамиз, кўп миллатли социалистик Ватанимиз халқларининг бузилмас дўстлигини кўз қорачиғидай асраб, мустаҳкамлай берамиз, деб жонажон Коммунистик партияни, Совет ҳукуматини тантанали равишда ишонтирадилар.

Яшасин улуғ социалистик Ватанимиз—Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!

(ҚОЗОҒИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БИЛАН ҚОЗОҒИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСИДА 15 АВГУСТ КУНИ ОЛМАОТАДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН).

Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадан жўнаб кетди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 16 августда Олмаотадан жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Г. Э. Цуканов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга жўнаб кетдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев, СССР тайёрлаш министри Г. С. Золотухин, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. П. Ниёзбеков, республика Министрлар Советининг Раиси Б. А. Ашимов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзолари, республика министрликлари ва идораларининг, Олмаота область ва шаҳар партия, совет органларининг раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари аэропортда ўртоқ Л. И. Брежневни кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ САРАТОВГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 16 августда Саратовга келди.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Г. Э. Цуканов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга келишди.

Аэродромда ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Саратов область комитетининг биринчи секретари А. И. Шибаев, область ижроия комитетининг раиси Н. С. Александров, КПСС область комитети бюросининг аъзолари, шаҳар партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар. (ТАСС).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ САРАТОВДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 17 августда Саратовдан жўнаб кетди.

Аэродромда ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Саратов область комитетининг биринчи секретари А. И. Шибаев, область ижроия комитетининг раиси Н. С. Александров, КПСС область комитети бюросининг аъзолари, шаҳар партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари кузатиб қолишди.

(ТАСС).

КАТТА ИМТИҲОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг куни кеча газеталарда эълон қилинган «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлаш пунктларининг 1973 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарорини совхозимиз пахтакорлари кўтаринки руҳ билан қарши олдилар. Бу қарорда ҳар бир хўжалик, ҳар бир пахтакорнинг беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида республиканинг 4 миллион 750 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмонига қўшадиган шахсий ҳиссаси,бурчи, вазифаси лўнда ва аниқ кўрсатилган. Совхозимизда 1800 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Биз ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик ишларини 25 августга қадар тугатамиз. Ҳамма майдонларда дефолиацияни энг қисқа муддатларда ўтказиш тадбирларини белгилаб олдик. Пахта йиғим-теримини 20 иш кунида тугаллаб, 100 процент ҳосилни машиналарда йиғиб-териб олиш совхозимиз пахтакорларининг республика партия ва ҳукуматининг қарорига амалий жавоб бўлади.

Мустафоқул УМРЗОҚОВ,
Сирдарё область, Октябрь районидаги 31- совхоз директори.

САРАТОВ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

САРАТОВ. 17 август. (ТАСС). Бугун бу ерда Саратов область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Актив йиғилишида зўр хурсандчилик ва самимият билан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев иштирок этди.

КПСС область комитетининг биринчи секртари А. И. Шибаев, район партия комитетларининг секртарлари А. Т. Точка, А. Ф. Козобродов, В. С. Луговец, В. Р. Сонин, И. Ф. Павлов, А. И. Поляков область меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида саноатни, капитал қурилишни ривожлантириш, деҳқончилик ва чорвачиликни юксалтириш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида гапириб бердилар.

Актив йиғилиши бу йил давлатга 280 миллион пуд дон сотиш тўғрисидаги қарорни якдиллик билан қабул қилди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш учун Волгадан комплекс фойдаланиш масалаларига алоҳида эътибор берилди. «Главсредволговодстрой» бошлиғи И. П. Кузнецов Волга бўйидаги суғориладиган ерларда дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил етиштириладиган йирик районларни барпо этиш юзасидан партия ишлаб чиққан катта программа қандай бажарилаётганлигини айтиб берди.

Актив йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ Москвага қайтиб келди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 17 августда Москвага қайтиб келди. (ТАСС)

ДЕЛЕГАЦИЯ ЖЎНАБ КЕТДИ

Аргентина Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Г. Ломоносов (делегация бошлиғи) ва КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, «Коммунист» журналининг бош редактори А. Г. Еговдан иборат составдаги КПСС делегацияси Аргентина Коммунистик партиясининг XIV съездида қатнашиш учун 17 августда Москвадан Буэнос-Айресга жўнаб кетди.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов республикада меҳмон бўлиб турган Гваделупа Коммунистик партиясининг Бош секретари Ги Данентни 17 августда қабул қилди. У КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган.

* * *

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида меҳмонга республика партия ташкилотининг фаолияти тўғрисида, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақани авж олдиришда Ўзбекистон меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар ҳақида ахборот берилди.

Ги Данент Гваделупа Компартияси ҳал қилаётган вазифалар тўғрисида гапириб берди. Ўзбекистонда хушнудлик билан кутиб олинганлиги учун самимий миннатдорчилик билдирди.

Шу куни Гваделупа Коммунистик партиясининг Бош секретари Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлди. Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини, унинг янги уй-жой кварталларини кўздан кечирди.

(ЎзТАГ).

Полиграфия саноатида техника тараққиёти

ЮТУҚЛАР ОМИЛИ

Буюк рус ёзувчиси Н. В. Гоголь ўз даврида шундай деб ёзган эди: «Цивилизациялашган Европа Россияга тўнка ва чўчқа ёғи сотиб олиш учун эмас, балки Европанинг кўпгина бозорларида сотилмайдиган илм-ҳикмат харид қилиш учун келадиган бўлади» Россияни бепоён мамлакатимизнинг юраги деб билсак, Н. В. Гоголнинг юқоридаги сўзлари бевосита бизнинг республикамизга ҳам тегишлидир. Ҳа, рус ёзувчиси Н. В. Гоголь орзу қилган ажойиб кунлар етиб келди. Бутун прогрессив инсоният фан-маданияти юксак тараққий этган советлар мамлакатига ҳавас қилмоқда, ундан ўрганмоқда. Шу жумладан Ўзбекистонда ҳам илм, маърифат ва маданият кенг илдиз отди. Бу борада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти ишчилари, инженер-техник ходимларининг ҳам хизматлари катта. Улар кенг меҳнаткашлар оммасини коммунистик руҳда тарбиялашда партиянинг синалган жанговар қуроли бўлган китоб, журнал, газеталарни кўплаб ва сифатли қилиб чиқаришда фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг 2 минг кишилик катта коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи, зарбдор учинчи йили планини муддатидан илгари ошириб бажариш, КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишда муносиб ҳисса қўшиш, юқори меҳнат самарадорлигига эришиш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтармоқда. Кам маблағ сарфлаган ҳолда кўпроқ ва сифатли маҳсулот тайёрлаш шиори остида шижоат кўрсатиб ишламоқда. Шу йилнинг ўтган ярмида нашриёт ишчилари катта ғалабаларни қўла киритдилар. Пландан ташқари 74 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, кўзда тутилганидан 108 минг сўм зиёд фойда кўрилди. Хўш, бу муваффақиятларнинг боиси нимада? Шуни айтиш керакки, янги техника ва илғор технология ютуқлари кенг жорий этилаётганлиги ишлаб чиқаришни ривожлантиришда муҳим омил бўлмоқда. Ишчиларимизнинг оғирини енгил қилмоқда. Маҳсулотларимиз сифатини ва салмоғини оширмоқда.

Корхонамиз ишчи ва хизматчилари полиграфия саноатида дунёга келаётган фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш масалалари билан кенг шуғулланишаётир. Шунинг учун ҳам корхонамиз ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва янги техникани жорий этиш планини ошириб бажарди. 26 тадан зиёд янги ускуналар ишга туширилди. Кўплаб ускуналаримиз янгиланди, модернизация қилинди. Масалан, нашриётимиз цехлари ва участкаларида саккиз секцияли босма машинаси, қора ва рангли бўёқлар учун бўяш станцияси, янги «Графикарт» машинаси, қоғоз ва картонларни қирқувчи, ҳарф териш ва офсет ускуналари ишга туширилди.

Янги технологияни жорий этиш бўйича ҳам қатор тадбирлар амалга оширилди. «Автовертикал» деб номланган вертикал фотоаппаратида тўлиқ кўп рангли репродукциялар учун негативлар тайёрлаш, «Графикарт» қурилмасида пигмент қоғозларини тайёрлаш технологияси, «Вариохромограф»да рангларни ажратиб берувчи диапозитивлар тайёрлаш ўзлаштирилди. Бутуниттифоқ полиграфия комплекс проблемалари илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда янги техника ва илғор технология ютуқларини жорий этишга тааллуқли қатор фойдали тадбирлар ишлаб чиқилиб, муваффақиятли амалга оширилди. Жумладан, «Крестьянка» журналини чуқур босмада босиб чиқариш технологияси ўзлаштирилди. Шу йилнинг январидан бошлаб децентрализациялашган тартибда нашр этиш йўлга қўйилганлиги шарофати билан Ўрта Осиё республикаларининг обуначиларига журналларни ўз вақтида етказиб туриш мумкин бўлди ва бундан катта иқтисодий самара кўрилмоқда.

Йилнинг биринчи ярмида нашриёт коллективи беш йиллик фондига 152,2 минг сўм ўтказди. Шу жумладан, полиграфия материалларини тежаб-тергаб сарфлаш ҳисобига 4,5 минг сўм даромад кўрилди. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва мавжуд чиқиндилардан фойдаланиш ҳисобига 11,3 минг сўм, рационализаторлик таклифларини жорий этишдан эса йилига 18,8 минг сўм самара кўрилаётир.

Корхонамиз эришаётган ютуқларнинг яна бир омили барча ишлаб чиқариш участкаларида социалистик мусобақа тобора авж олдирилаётганлигидадир. Корхона партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва цехлардаги бошланғич партия ташкилотлари коллективлар ўртасида социалистик мусобақани намунали ташкил этишда фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Социалистик мусобақани кенг йўлга қўйишда олти кунлик иш нормасини беш кунда, беш кунлик иш нормасини эса тўрт кунда бажариш учун кураш ҳаракати катта аҳамиятга эга. Ана шундай шиор остида 123 цех ва участкаларимиз коллективлари мусобақалашаётирлар.

Ҳозир 12 ишчи 1975 йил ҳисобига иш бажармоқда. Цинкограф Норбой Умаров, Юрий Алексеев, Тоҳир Тўхтаев, Абдураҳмон Ниёзмуҳамедов, Зоид Тўхтаев ва Фазлиддин Убайдуллаев, муқовалаш цехидан Нина Немешко, Маҳсуда Катеева, Мая Пак, Шукрулло Пўлатов ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Бундай илғор ва ишлаб чиқариш жонкуярларини кўплаб санаш мумкин.

Яқинда нашриёт партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб, унда ишлаб чиқаришда ва молия-хўжалик фаолиятида йўл қўйилаётган қатор камчиликлар тилга олинди. Айниқса, журналларни ўз вақтида босиб чиқариш ва белгиланган тиражда ўқувчиларга етказиш графиги бузилиб туради. Бу каби қатор камчиликларнинг олдини олиш борасида нашриёт маъмурияти ва партия ташкилоти катта ишларни амалга оширмоқда. Газета ва журналларни ўқувчиларга ўз вақтида етказиб бериш тадбирлари кўрилмоқда.

Барча соҳалар бўйича яхши кўрсаткичларга эришиш кўп жиҳатдан цехлараро социалистик мусобақани кўнгилдагидек йўлга қўйишга боғлиқдир. Цехларда социалистик мусобақа якунлари ҳар ойда кўриб чиқилиб, ҳар кварталда эса, тантанали равишда илғор цех ва участкаларга кўчма Қизил байроқлар ва вимпеллар топширилади. Иккинчи квартал якунида газета-ҳарф териш цехи, офсет цехи, бланкалар цехи коллективларига кўчма Қизил байроқлар топширилди.

Нашриётимиз коллективи капитал қурилиш планларини ҳам муваффақиятли бажармоқда. Капитал қурилиш плани 145,4 процент, шу жумладан қурилиш-монтаж ишлари топшириғи 157,3 процент бажарилди. Ҳал қилувчи йилда корхонамиз пудратчи ташкилотлар орқали бир қанча қурилиш объектларини қўлдан чиқаришни планлаштирган. 16 қаватли редакция-нашриёт корпуси асосий объект ҳисобланади. Ана шу объектни қуриш бўйича ярим йиллик планда 510 минг сўм кўрсатилган эди. Амалда 850 минг сўмлик иш бажарилди. Лекин бу рақам бизни қаноатлантирмайди. Биз қурилиш суръатларини янада жадаллаштирмоғимиз, бош корпусни муддатидан илгари фойдаланишга топширмоғимиз лозим.

Бундан ташқари Қибрайда 320 ўринли пионер лагери барпо этилмоқда. У 1974 йил мавсумида ишга тушиши керак. Шу ерда босмахона ва нашриёт ишчи-хизматчилари учун 50 ўринли профилакторий қурилиши бошлаб юборилди. Шу йил Янгиқўрғон пионер лагерида юз ўринли қўшимча павильон қурилиб, ишга туширилди. Ҳозир бу ерда 500 дан зиёд бахтиёр болаларимиз ҳордиқ чиқармоқда. Шунингдек, нашриётимиз уй-жой ва ётоқхоналар ҳам қурмоқда. Буларнинг ҳаммаси ишчилар учун, инженер-техник ходимлар учун.

Корхонамиз коллективи олдида катта вазифалар турибди. Бу вазифалар йилнинг биринчи ярмидагига қараганда анча қийинроқ ва масъулиятлироқдир. Биз йиллик планни ва социалистик мажбуриятларимизни бажаришни таъминлаш билан чекланиб қолмаймиз. Беш йиллик план-топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича ошириб адо этамиз, маҳсулот сифатини янада яхшилаймиз.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг директори.

ТЎПЛАМ ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

ОЛМАОТА. «Қозоғистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқлари ва мақолаларини «Партия қурилишининг актуал проблемалари тўғрисида» сарлавҳаси билан қозоқ тилида тўплам қилиб чиқарди.

БОКУ. «Азернешр» нашриёти «Леонид Ильич Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига визити» материаллари тўпламини озарбайжон тилида нашр этди..

(ТАСС).

Зомин бадиий буюмлар фабрикасида ҳар йили кўплаб истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилади. Корхона коллективи бу йил плandan ташқари 17 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Суратда: мастер М. Хумматова, цех бошлиғи Н. Карпова ва мастер К. Жумаевалар тайёр маҳсулотларни кўздан кечиришяпти.

А. Горокрин фотоси, (ЎзТАГ).

АХБОРОТ

ҚУВОНЧЛИ ХАБАРЛАР

НАМАНГАН ЛИМОНИ

Тельман номли колхоз областнинг йирик сабзавоткор ва боғдорчилиги ривожланган хўжаликларидан ҳисобланади. Бу ерда етиштирилаётган ширин-шарбат мевалар ҳамда сабзавот маҳсулотлари республикамиз, шунингдек Иттифоқимизнинг турли шаҳарларига юборилади. Хўжалик боғбонлари мевалар хилини кўпайтиришга аҳд қилиб, хайрли ишга қўл уришган. Алоҳида тайёрланган теплицаларда цитрус ўсимликлари ҳам парвариш қилинмоқда. Кўчатлар яхши ривожланиб, бугунги кунда лимонлар илк марта мевага кирган. Яна бир-икки ойдан кейин колхоз лимони узилади. Колхоз боғбонлари мазкур теплицани тағин ҳам кенгайтирадилар. Унда ҳаммаси бўлиб 600 тупдан ортиқ лимон ниҳоли ўсяпти. Теплицани кейинчалик бир гектарга етказиш мўлжалланган.

ҚЎШАЛОҚ КИТОБЧА

Гуллар шаҳри деб ном олган Наманганга ташриф буюраётган туристлар йил сайин кўпайиб бормоқда. Меҳмонлар эътиборини область марказининг шимолий томонидаги Сариқчелак кўли, «Кўксарой» туристик базаси, Подшоота сойи ва бошқа оромгоҳлар жалб қилмоқда. Саёҳатсеварларга бу ерлар ҳақида тўлиқ маълумот бериш мақсадида Москвада махсус гулдаста китобча тайёрланмоқда. Мазкур китобчаларнинг бири орденли область тарихи ва бугуни ҳақида батафсил маълумот беради. Иккинчиси эса унинг табиий бойликлари, экономикаси ва маданияти тўғрисида ҳикоя қилади. Китобча бадиий ва чиройли открытка расмлар билан безатилади.

ДИПЛОМЛИ АНСАМБЛЬ

«Наманган гуллари» ансамблининг довруғи эндиликда республикамиздан ташқарида ҳам маълум. Ансамбль аъзолари ижросидаги ашула ва рақслар мухлисларга манзур. Ҳаваскорлар коллективи ўтган йили Иттифоқимиз бўйлаб ўтказилган республикалараро ашула ва рақс ансамбллари кўрик-конкурсида муваффақиятли иштирок этиб, мухлислар олқишига сазовор бўлганди. Талантли йигит-қизлар қўлга киритган муваффақиятлар Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг учинчи даражали диплом билан тақдирланди. Ансамблнинг бадиий раҳбари, республикада хизмат кўрсат маданият ходими Турғун Содиқов ва ижрочи Роҳатхон Неъматовалар бронза медали совриндорлари бўлишган. «Наманган гуллари» иштирокчилари бугунги кунда ўз репертуарларини тағин ҳам қизиқарли қилиш ҳаракатида.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистон меҳмонлари

СССР Олий Советининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Бангладеш Халқ Республикаси Миллий ассамблеясининг делегацияси 17 августда Тошкентга келди. Миллий ассамблея раиси Муҳаммадулла бошчилигидаги бу делегацияни Тошкент аэропортида Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов, республика Олий Советининг депутатлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олишди

Бангладеш парламент делегациясини шу куннинг ўзидаёқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов қабул қилди. Меҳмонлар республика Олий Советининг структураси ва фаолияти билан, Ўзбекистон меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилишдаги муваффақиятлари билан танишдилар.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, СССР Олий Советининг депутати М. А. Зоидов, бошқа расмий кишилар иштирок этдилар.

Меҳмонлар республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини ва янги қурилишларини бориб кўрдилар. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини зиёрат қилдилар.

(ЎзТАГ).

ОДАМНИНГ ҚАДРИ

ОЧЕРК

Академик шоиримиз Ғафур Ғулом айтганидек, бизда пахтачилик соҳасининг ўз полковниклари, генераллари бор. Улар орасида минг машаққатларни бошидан кечириб колхоз тузган, уни ёвуз кўзлардан асраб мустаҳкамлаган, вояга етказган, бутун кучини, ақлу заковатини, тажрибасини, қўйингки, умрини коллектив хўжаликнинг гуркираб яшнаши учун бахш этган, бугунги кунда соч-соқолларига қиров қўнса ҳам, ҳали ҳам иш бошида турган бобо деҳқонларимиз оз эмас. Шундай деҳқонлардан биттаси номи Фарғонадагина эмас, бутун республикада ҳам оғизга тушган атоқли пахтакор, Қува районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси Мирзамаҳмуд Абдураззоқовдир. Яқинда мухбиримиз ана шу туғма деҳқон, пахтачилик генералларидан бири бўлмиш пахта устаси билан суҳбатлашди. Қуйида шу суҳбатни диққатингизга ҳавола қиламиз.

— Ҳозир мендан отангиз ким бўлган деб сўрадингиз-а? Худди шу саволни мен тенги минг кишига беринг-а, ука, ҳаммасидан ҳам «Падаримиз чоракор ўтганлар» деган жавобни оласиз. То мана шу омон-омон замонлар бошлангунча ўзбек деҳқонининг пешанасига чоракорлик битган эди. Қишлоқнинг сўзи кескир, гапи бутун одамлари — битта-иккита бой, ёки мингбошиси эди. Бизнинг оиламиз ҳам Олимбойвачча деган такаббур заминдорнинг оғзига қарарди. Битта хонадан иборат гувалак уйга тиқилиб, кун ўтказадиган тўққиз жоннинг тақдири ўша одамнинг бир оғиз гапига боғлиқ эди.

Ҳе ука, мен кетмон чопа бошлаган пайтларимда кетмоннинг сопи менинг бўйимдан баландлик қиларди. Пешанасини тангиб, саратон жазирамасида чопиқ қилаётган отамнинг чопони қовиқлари орасида қорайиб кўринган тер шўрлаб, қотиб кетганини ҳечам унутолмайман. Эй, бу ёғини сўрасангиз, ўзимнинг титиғи чиқиб кетган чопоним ҳам бундан баттар эдики, беҳтар эмасди. Шундай қилиб десангиз, биз тўрт кетмон, яъни дадам, иккита акам ва мен бойнинг 14 таноб ерида пахта экардик. Ҳосил бўлиб берсаку хўп-хўп, борди-ю, чўғи бундайроқ бўлса, шўримизга шўрва тўкиларди. Ҳар бир бурда зоғора, ҳар чўмич гўжа оши гарданингга қарз юкини босарди. Ўшанақа йилларда отамнинг юзида кулги кўрган эмасман, ўйлагани-ўйлаган эди бояқиш...

Колхоз тузилган йили 15—16 ёшлардаги ўсмир эдим. Биринчи бўлиб колхозга кирганимиз эсимда. Теша эчки деган раисимиз бўларди. Дадам уни негадир ёмон кўришини сезиб юрардим. Бунинг сирини навбатдаги «Қулоқ қилиш» мажлисларидан бирида билиб қолдим. Мажлисда Теша эчки дағдаға билан узоқ гапирди, Тўхтавой ака деган одамнинг қулоқ қилиб бадарға этилишини талаб қилди. Қизиқ, меҳнаткашни эзиб мол-мулк тўплаган катта ер эгалари, текинхўрлар қулоқ қилинардику! Тўхтавой ака эса бизга ўхшаб Олимбойваччада чоракор эди.

— Тўхтавой ака — чоракор! Раис нотўғри гапиряпти. Нотўғри! Камбағал одам қулоқ қилинмайди, қонун бор! — деб бақириб юборибман ўрнимдан туриб.

Теша эчкининг кўзлари олайиб, тепамга бостириб келди.

— Сени ким чақирди мажлисга? Қани чиқ! — деб турткиларди мени у.

— Чиқмайман! Мен ҳам колхозчиман! — бўш келмадим. — Батрак одам қулоқ қилинмайди.

Аммо барибир мени ҳайдаб чиқарди. Ичкарида ғала-ғовур бошланди. Бу менинг гапларимнинг давоми эди. Эртасига эрталаб беш-олти киши бўлиб районга бордик, катталарга Тўхтавой ака текинхўр эмас, батрак эканини айтдик... Гапимизга қулоқ солишди.

Бу гапларни айтишдан мурод шуки, ука, қишлоқда шартаки ўсмирлардан биттаси мен эканман. Ўша мажлисдан кейин одамлар менга ҳурмат билан қарашаётганини сездим. Энг қизиғи шундаки, ҳалиги раис Теша эчкининг ўзи қип-қизил қулоқлардан экан. Асли Федченко станциясининг нарёғидан бўлиб, юзлаб таноб ери, чоракорлари бор экан. Ўша пайтларда хат-саводлилиги қўл келиб, кимларнингдир кўмаги билан колхозга раис бўлиб олибди. Қўй терисидаги бу бўри бечораҳол одамларни ҳам қаторасига қулоқ қилишга ўтган экан.

Кейинги ишларингиз дейсизми? Кетмончилик қилиб юравердим. Лекин жиндак илмли бўлиш ҳавасим ҳам йўқ эмас эди. Андижондаги ўн ойлик совет, партия активлари курсида ўқиб келдим. Ана ундан кейин кўринг ишни: комсорг ҳам, колхоз котиби ҳам, бош табелчи ҳам ўзим. Район комсомол комитети ишларимга сарасаф солиб юрган эканми, бирданига инструкторликка олиб кетди. Ёш эмасмизми, кечани — кеча, кундузни-кундуз демай ишлаймиз. Саводсизликка қарши ўт очганлар ҳам биз эдик. Кўп ўтмай Катта Фарғона канали қурилиши бошланиб кетди. Ўшанда биринчи президентимиз Йўлдош ота Охунбобоев билан учрашганман. Кунларнинг бирида ота мени ўз ҳузурига чақириб қолди. Бордим.

«Гапирчи, комсомол, қайси райондансан» деб сўраб қолдилар. «Қувадаги Хўжаҳасан қишлоғидан» деб жавоб бердим. Ота аллақандай қоғозларга тикилиб туриб, менга қарадилар. «Қишлоғингдан каналга яна 28 нафар одам келиши лозим. Уч кунда олиб кела оласанми сени юборсак» деб қолдилар. «Бир ярим кунда олиб келишим мумкин» деб юборибман. Оқсоқол кулиб елкамга қоқди. Гапимнинг уддасидан чиқдим. Йўлдош ота ҳалойиқ ўртасида туриб «Яша, қаҳрамон!» дегани ҳали-ҳали эсимда.

Уруш бошланди-ю, хаёлларимиз бўлиниб кетди. 1942 йилнинг июнида мен ҳам фронтга жўнаб кетдим. Кетмон одами эдим, умримда милтиқ ушламагандим. Автоматчилар ротасига тушдим. Одессани озод қилишда, Киев йўналиши ва уни фашистлардан тозалашда қатнашдим. Ростовдаги жанг-жадалларда бўлдим. Қўйингки, икки ярим йил сурункасига «передовой»да урушдим. Лекин шу икки ярим йил ичида бирор ерим лоақал тилингани ҳам йўқ. Туриб-туриб ўзимдан-ўзим ҳайрон бўламан. Бўлмаса денг, шунақа пайтлар ҳам бўладики, дискаларимиз бўшагач, фашист билан қўндоқ жанги ҳам қилганмиз. Лекин хумпар фашистнинг ўқи охири бир кун йиқитди. Житомирни озод қилиш учун бўлган жангда фашист снайперининг ўқи чап елкамни тешиб ўтмаганда, Берлингача бормоқчи эдим.

Госпиталда даволандим, лекин урушиб бўлган эканман. 1944 йилнинг октябрида қишлоққа қайтиб келдим.

Биласиз, уруш, қийинчилик, ҳамма жойда хўроз бир хил қичқирган пайтлар. Колхоз ночор аҳволга тушиб қолган экан. Мени раис қилиб кўтаришди. Мен сизга айтсам, ука, қишлоқда каттадан—кичикни оғзига қаратадиган ким десангиз — раис. Лекин қарасам, раис бош суқадиган идора йўқ, томи босиб қолган экан. Қадам қўйиб бўлмайди. Бундоқ дала айланай десангиз, лоақал битта қирчанғи от ҳам йўқ... Хуллас, раисликни шу тахлитда бошлаганман. Эркаклар урушда бўлганлиги учун иш хотин-халаж ва болаларнинг зиммасида. Ҳосилдорлик 7 центнерга тушиб қолибди.

Қийин кунлар эди. Колхозда «обший-котел» деган қозонни қайнатиш ҳам осон эмас эди. Онам раҳматлик... Исми — шарифлари дейсизми? Марямби... Марямби Абдураззоқова... Раҳматлик денг, 200 килодан мўлроқ маккажўхорини тишининг кавагида сақлагандек асраб қўйган экан. Ўғлим урушдан келса, сотиб бошини иккита қилиб қўяман деб, шунақа пайтда уйланиш кўнгилга сиғадими! Онамга: шу донни эл билан баҳам кўрайлик, тўй бу йил бўлмаса, келгуси йилга-да дедим. Онам кўзларига ёш олиб алқадилар. Шундай қилиб, ўша маккажўхорини ёрма қилиб умумқозонни 15 — 20 кун қайнатдик... Давлатнинг кўмаги кучайди. Ўзимизни эплаб олдик.

Хуллас, пахтамиз ҳам яхши битди. Гектаридан 14 центнердан хирмон кўтариб, планни 200 фоиз бажардик. Бу ҳатто районда ҳам рекорд ҳосил эди. Худди ўша кунлари Марказқўмнинг секретари Усмон Юсупов колхозга келиб қолса бўладими! Қўлларимни қисиб табриклади, асл деҳқон экансиз деди. Ерларни шудгорлаб бўлгач, Тошкентга, менинг олдимга боринг деди. «Тошкентни кўрганим йўқ эди-ку» деб юборибман. У киши кулиб дедилар: «Фарғонадан Украинага бориб, икки ярим йил фашистни савалаган одам Тошкентни топа олмаса-я... Тағин адашиб қолманг. Лекин, боринг!»

Шудгор тугаган куни поездда Тошкентга жўнадим. Усмон ота жуда илиқ кутиб олдилар. Суҳбат охирида қишлоқ аҳлига қанақа ёрдам керак деб сўрадилар. Маданий ўғит дедим. Яна? — дедилар. Иложи бўлса 100 жуфт этик, 100 жуфт аёллар калиши дедим хижолат ичида. Мийиқларида кулиб қўйиб телефонни олдилар-да, кимгадир «Қува районидаги фалон колхозга 700 жуфт этик, 700 жуфт калиш, 1,5 тонна совун, 200 тонна селитра, 200 минг сўм ссуда, 100 тонна беда беринглар» деб қолса бўладими! Қулоқларимга ишонмайман денг...

Уруш жароҳатларини қадам-бақадам битириб қаддимизни ростлаб олдик. Мақтанишга йўймангу, ҳосилдорликни тинмай ошириб борганимиз учун колхозимизнинг номи оғизга тушди. Кўнглидаги гапини англасангиз, дилига йўл топиб ишласангиз деҳқондай қобил, деҳқондай меҳнаткаш халқ йўқ деб ўйлайман. Фарғона областида бошланган 40-50 центнерчилик ҳаракати Қувада, бизнинг колхозимизда илдиз отган десам лоф бўлмас, ўтган йили колхозимиз 40 центнерчилик ташаббускорлари сифатида майдонга чиққан эди. Ниятимизга етдик—гектаридан роппа-роса 40 центнердан хирмон кўтардик.

Бу йилги режаларни сўрадингиз. Беш йилликнинг учинчи йилидаги ниятимиз янада катта. Эътиборли йиғилиш минбаридан туриб гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарамиз, деб ваъда берганмиз. Ўзиям шунга яраша меҳнат қиляпмиз. Битта-иккита мисол келтириб ўтай. Августнинг дастлабки ўн кунлигида ҳар туп ғўзада 12-13 тадан тўк кўсак ҳосил қилдик. Гулини санаб адоқ қилиш қийин. Шонани қўяверинг... 45 центнер марра эмас, ундан ҳам ўзиб кетамиз дейишяпти деҳқонларимиз. Ҳосилнинг анчагина қисмини машина билан териб олишга шайланяпмиз.

Дарвоқе, 45-50 центнерчи бригадаларимиз билан қизиқдингиз. Бунақа шашти баланд бригадаларимиз бир эмас, бир неча. Ўктамхон Ғафурова деган уддабурон синглимиз бор. Бригадир. 6 боланинг онаси, лекин тиммагур аёл. Ленин орденли. Ўтган йили гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарганди. Бу йилги марраси 50 центнер. Яна айтаверайми? Мана, Ўринбой Орзиевни олиб кўрайлик. Уям орденли бригадир. 81 гектар ерда деҳқончилик қиляпти. 50 центнерчилик ташаббускорларидан бири ҳам шу Орзиев бўлади. Бунақа мисоллар ўнлаб, юзлаб.

Республика партия ва ҳукумати раҳбарлари колхозимиздаги 40-50 центнерчилик ҳаракати билан қизиқаётганларидан айниқса хурсандмиз. Марказқўмимизнинг раҳбарлари хўжалигимизда бир неча бор бўлиб дала айланганлар. Деҳқонларимиз хонадонларида бўлиб, уларнинг ҳаёти, турмуши билан танишганлар. Яқинда бўлиб ўтган радиопереличкада райкомимизнинг котиби Мусажон Шербўтаевдан менинг аҳволимни сўради. Эшитиб турдим. Котибимиз: «Мирзамаҳмуд ака бир сўзли одам. Гектаридан 45 центнердан хирмон кўтариши аниқ» деди. Котибимиз менинггина эмас, бутун колхозимиз аҳлининг ҳам кўнглидаги гапни айтди.

Колхоздаги техника воситалари ҳақида сўраганлигингиз учун бир нарса эсимга тушиб кетди. Боя янги раис бўлганимда минганим битта қирчанғи от ҳам топилмаганини айтган эдим. Энди колхозимизнинг ўзида 100 га яқин шахсий енгил автомашина бор. Уларнинг эгалари—сувчилар, тракторчилар, химизаторлар, бригадирлар, ўқитувчилар ва ҳоказо.

Энди бу ёғини эшитинг. 72 та турли маркадаги трактор меҳнат аҳлининг оғирини енгил қиляпти. Ўнлаб гуриллаган автомобилларимиз бор.

Колхознинг янги режалари дейсизми? Деҳқон режасиз бўлса ҳаёти маъносиз бўлади. Қишлоқ аҳолисининг олтмиш фоизи янги уйларда яшаяпти. Қолган қисмини ҳам икки-уч йил ичида янги уй-жойларга кўчириш ҳақида аниқ планларимиз бор. Айтиб қўя қолай, 35-40 фоиз хонадонга ҳали газ туширилмаган. Бу қусурни ҳам яқин орада бартараф этамиз. Энди хўжалик борасидаги режаларга келсак, Арсиф массивидан 300 гектар янги ер очяпмиз. Давлатдан бульдозер, грейдер, скрепер сотиб олиб механизациялашган бригада тузганмиз. 60 метр баландликка насос билан сув чиқариб, янги очилган 100 гектар ерга сабзавот экдик. Ҳосил яхши бўляпти.

Мукофотларим ҳақида сўрадингиз. Бу тўғрида гапиришим жиндай мақтанчоқликка ўхшаб кетмасмикин деган хижолатдаман. Лекин сўраганингиз учун айтай. Жудаям олий, жудаям муқаддас мукофот—Ленин ордени олганман. Партия ва ҳукуматимизга минг раҳмат, Октябрь революцияси ордени билан ҳам тақдирландим. Икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганман. Бир неча жанговар медалларим бор. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайландим, аввалги сайловда. Одам боласининг пешанасини силаган тузумимиздан, давримиздан минг ўргилсанг оз.

Дарвоқе келаси йили 60 га тўламан. Баъзилар: кексайган сари одамнинг жони ширин бўлади дейишади. Эҳтимол шундайдир, лекин агар менга қоладиган бўлса ёш ўтган сари тажрибанг, билиминг ошади, ҳар қандай чигал масалаларни мулоҳаза билан бартараф этишга янада қобил бўлиб қоласан, тадбиркор бўласан деган бўлардим. Битта жоним, меҳнатим бўладиган бўлса одамлик қадримни оширган, эъзозлаб қаторга қўшган эл-юртимга, партиямга бахшида бўлсин.

Суҳбатни ёзиб олувчи

Охунжон ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КПСС Марказий Комитетида учрашув

КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев билан Канада Коммунистик партиясининг Бош секретари У. Каштан ўртасида учрашув бўлди.

Учрашув вақтида Б. Н. Пономарев КПСС билан совет халқининг коммунистик қурилиш планларини бажариш соҳасидаги амалий фаолияти тўғрисида, КПСС-нинг партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш соҳасидаги халқаро фаолияти ҳақида, тинчликсевар кучларнинг бўлажак жаҳон конгрессининг аҳамияти тўғрисида, бу конгрессга тайёргарлик ишларида жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари қатнашаётганлиги ҳақида Уильям Каштанга ахборот берди.

У. Каштан ҳам ўз навбатида мамлакатдаги сиёсий вазият тўғрисида, мамлакат коммунистик партиясининг меҳнаткашлар энг зарур талаблари учун кураши ҳақида гапириб берди. У КПСС билан Совет давлатининг Тинчлик программасини рўёбга чиқариш соҳасидаги халқаро фаолиятини, совет халқининг коммунистик жамият қурилишидаги ютуқларини юксак баҳолаб, совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнати бутун дунё меҳнаткашларини қойил қолдираётганлигини таъкидлади.

Суҳбат вақтида иккала томон халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари негизида янада мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидлади, тинчлик ва социализм ишига, халқаро кескинликни юмшатиш ишига маоизм катта зиён етказаётганлигини уқтириб ўтди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Е. И. Кусков иштирок этди.

ҒАЛЛА—ДАВЛАТГА!

Грузия ССР қишлоқ хўжалик меҳнатчилари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, бу йил донли экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга ғалла сотиш юзасидан мажбуриятларини бажардилар.

Республика колхоз ва совхозлари тайёрлов пунктларига 120 минг тонна дон етказиб берди. Ғалла сотиш халқ хўжалик плани 121 процент бажарилди. Буғдой ва арпа харид қилиш планлари ортиғи билан адо этилди.

Давлатга ғалла сотиш давом этмоқда.

Республикада ҳосил ўрим-йиғимини тезроқ тугаллаш, давлатга маккажўхори, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини сотиш плани ва мажбуриятларини бажариш, чорванинг муваффақиятли қишловини таъминлаш учун мусобақа авж олдириб юборилди.

ТЕРИМ ВА ҚИШЛОВ ТАРАДДУДИ

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ЯНГИАРИҚ РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ РАИСИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТИ АҲМАДЖОН ЮСУПОВГА УЧ САВОЛ

Пахта терими бошланишига саноқли кунлар қолди. Сиз раҳбарлик қилаётган хўжаликда республика партия ва ҳукуматининг қарори асосида мавсумга қандай тайёргарлик кўриляпти?

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлаш пунктларини 1973 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорини колхозимиз аъзолари баланд руҳ билан кутиб олдилар. Бу қарор бутун пахта йиғим-терими даврида биз учун жанговар программадир, ишни шу асосда ташкил этамиз ва теримни қисқа фурсатда, ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказамиз. Аҳолининг ҳаммаси, техника воситалари тўла равишда пахта теримига сафарбар этилади.

Йил бошида 1.630 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 43 центнердан пахта ҳосили етиштириш, планда кўзда тутилганидан 1500 тонна кўп пахта тайёрлаш мажбуриятини олган эдик. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатлари ва Францияга қилган тарихий сафарлари, жаҳонда барқарор тинчлик бўлишини таъминлашга қаратилган ҳужжатларнинг имзоланиши колхозчи деҳқонларимизни янги меҳнат зафарларига руҳлантириб юборди. Мажбуриятларимизни қайта кўриб чиқиб, пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 46,6 центнерга етказиш, она-Ватанга 7.600 тонна дурдона етказиб беришга аҳди паймон қилдик. Бу планда кўзда тутилганидан 2000 тонна кўп демакдир.

Колхозимиз пахтачилик бўйича уруғчилик хўжалиги ҳисобланади. Биз етиштираётган юқори сорт пахтанинг чигити заводларда толадан ажратиб олиниб, қўшни колхозларга уруғлик учун жўнатилади. Маълумки, уруғлик пахта қўлда терилади, унга давлат одатдагидан кўп ҳақ тўлайди. Деҳқонларимиз тайёрлов пунктларига пландагидан анча кўп юқори сорт, районлаштирилган, турли касалликларга бардошкор уруғлик пахта етказиб берадилар, шунга яраша ҳосил тўпланмоқда. Айни кезда машина теримини кучайтиришга пухта тараддуд кўрилмоқда. Бу йил етиштирилган жами ҳосилнинг 3500 тоннасини «зангори кема»ларда териб оламиз.

Ҳозир ҳосилнинг чўғи яхши. Лекин 5 сентябргача ғўза парваришини кучайтирганимиздагина юксак мажбуриятни қоплаш даражасида ҳосил нишоналари тўплаган бўламиз. Тўғри, ҳозир ҳар туп ғўзада 12-14 та, юқори ҳосилли бригадаларда 18-20 та бўлиқ кўсак бунёдга келтирилди. Бу талабга жавоб бермайди. Ҳар туп ғўзада 25-26 та бўлиқ кўсак етиштириб, уни тўла сақлаб қолсак, барвақт очилишини таъминласак кўзлаган мақсадимизга эришамиз, план ва мажбуриятларни бажариб, халқимиз, партиямиз олдида юзимиз ёруғ бўлади.

Мақсадимизни колхозчи деҳқонларимизга тушунтирдик, улар ҳам айнан шундай фикрда эканлиги аён бўлди. Шундан кейин ғўза парваришини 5 сентябргача давом эттиришга қаратилган тадбирлар белгиладик. Бунда бегона ўтларнинг пайдо бўлишига мутлақо йўл қўймаслик, қишлоқ хўжалик зараркунандаларини бутунлай қириб ташлаш, ҳамма пайкалларда камида бир ярим-икки марта комплекс ғўза парвариши ўтказиш, ўсимликни «шарбат»га қондириш, культивацияни қизғин давом эттириш, трактор иш органларига муҳофаза воситалари ўрнатиш каби муҳим масалалар биринчи ўринга қўйилди. Июль ойида далаларимизда нечта культиватор ишлаган бўлса, ҳозирги кунларда ҳам шунча культиватор ишлаяпти.

Ғўзаларни суғоришга эътиборни янада кучайтирдик. Ҳаво иссиқ келяпти, ғўзаларнинг ўсиш ва ривожланиши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12-15 кун олдин боряпти. Демак, сувга бўлган талаби ҳам ошяпти. Август ойида камида икки марта, сизот сув паст жойлашган, соз тупроқли майдонлардаги ғўзалар эса уч марта қондириб суғорилгандагина кутилганча юқори ҳосил етиштириш мумкин. Шу важдан сувчилар сонини 80 кишига кўпайтирдик, тунги сувчиларга бўлган талабни айниқса оширдик.

Пахта терими — мавсумий иш, илгари тўқсон-юз кунга чўзиларди. Энди машиналар ҳукмронликни эгаллаши туфайли 35-40 иш кунида меъёрига етказиляпти. Биз бу йил теримни ўтган йиллардагига нисбатан ғоят қисқа фурсатда, ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказамиз. Уруғлик пахта тайёрлаш топшириғини биринчи галда бажарамиз. Шундан кейин уруғлик участкаларига ҳам машина соламиз. Машиналарнинг мавсумдаги иш унуми ўртача 100-120 тонна бўлади. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз 300-350 тонна, ҳатто ундан кўпроқ пахта териш мажбуриятини олдилар. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти илғорларнинг иш методини ҳамманинг мулкига айлантириш чораларини кўради. Терим машиналари, тележкалар, автомобилларни мавсумга тахт қилиб қўйдик. Ҳар бир терим машинасини икки механизатор бошқаради. Йўллар, кўприклар тузатилмоқда, тош-тарозилар шайланмоқда.

Ғўза баргини сунъий усулда тўктиришга яқин кунларда киришамиз. Чеканка тамомланди. Заҳарли химикатлар ташиб олинди. Самолётларга учиш майдончалари тайёрлаб қўйилди. Дефолиацияни беш-олти кунда туграллаб, кўсакларнинг асосий қисми очилиши билан машина теримини бошлаймиз. Колхозимиз ўтган йили пахта тайёрлаш планини районда биринчи, областда иккинчи бўлиб бажарган эди. Бу йил бутун куч-ғайратимизни биринчи ўринни эгаллашга сафарбар этамиз.

Хўжалик экономикасида чорвачилик салмоқли ўрин тутади. Бу борада нималар қилинди, яна нималар қилиш кўзда тутиляпти?

— Пахтачиликка ихтисослаштирилган хўжалигимизда чорвачилик ҳам шахдам ривожлантирилиб, маҳсулот етиштириш тобора кўпайтириляпти. Бунга чорва моллар туёқ сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, намунали бинолар қуриш, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш йўли билан эришиляпти. Чорвадорларимиз тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи босқичида 880 тонна сут, 150 тонна гўшт, 115 минг дона тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштириб бериш мажбуриятини олганлар, улар сўзларининг устидан чиқмоқдалар. Ярим йиллик сут, гўшт, йиллик тухум тайёрлаш планлари ошириб бажарилди. Ҳисоб-китобларга қараганда давлатга чорва маҳсулотлари сотиш топшириқларини муддатидан бир ярим-икки ой олдин адо этамиз.

Шу ўринда олинадиган даромадни эслатиб ўтаман. Пахта ва чорвачилик маҳсулотларининг кўпайтирилиши, мева, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотларидан катта хирмон кўтарилиши туфайли колхозимизнинг ялпи, колхозчиларимизнинг шахсий даромади кўпайяпти. 1973 йилда ҳамма тармоқлардан 4 миллион 331 минг сўм даромад оламиз. Бу ўтган йилги даромаддан 786 минг сўм кўп демакдир.

Галдаги амалга ошириладиган режаларимиз қуйидагилардан иборат: ҳар гектар маккажўхори майдонидан 800 центнердан кўк-поя олиб силос бостирамиз, маккажўхори дони ҳосилдорлигини гектар бошига 80 центнерга етказиб, 640 тонна уруғлик дон тайёрлаймиз, шунингдек, 40 тонна оқжўхори дони оламиз. Чорва қишлови учун пландаги 3148 тонна ўрнига 12 минг тонна силос бостирамиз, сенажни 2 минг тоннага етказамиз. 3630 тонна дағал хашак тайёрлаймиз. Сигирлар сонини 80 бошга кўпайтирамиз, сут миқдорини кескин оширишга эришамиз. Умуман чорва молларни туёқ сони ҳисобига кўпайтириш топшириқларини ҳамма турлари бўйича ошириб бажарамиз. Ҳар бош сигирдан 2500 литрдан сут олинишини таъминлаймиз. 2 миллион 201 минг сўмлик қурилиш қиламиз. Шуни айтиш кераки, юқорида тилга олинган мажбуриятларнинг асосий қисми ҳозирдаёқ бажариб қўйилди.

Пахта йиғим-терими даврида меҳнат аҳлига маданий-маиший шароит яратиш, оммавий-оқартув ишларини йўлга қўйиш ҳақида қисқача сўзлаб берсангиз.

— Дала шийпонлари қайта жиҳозланиб меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқариш жойига айлантирилади. Ошхоналар, новвойхоналар узлуксиз ишлайди. Савдо, медицина хизмати кўрсатиш шийпонларга кўчирилади. Кўчма кутубхоналар ташкил қилинади. Социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилади. Болалар боғча-яслиларининг иши яхшиланади. Хуллас, меҳнат аҳлининг яхши дам олиб, унумли ишлашлари, фурсатни бекорга ўтказмасликлари учун ҳамма қулайликлар яратилади.

Пахта теримини қисқа вақтда, ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш муқаддас бурчимиз, бу бурчни шараф билан адо этамиз.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ВДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ ВАКИЛИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 16 август. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлиги вакилининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: Қўшма Штатлар Камбоджа территориясини бомбардимон қилишни тўхтатишга мажбур бўлса ҳам, Камбоджа ишларига аралашиш ва унга қарши агрессия қилиш сиёсатини давом эттирмоқда.

Баёнотда, жумладан, қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: АҚШ Пномпень режимига ҳарбий ёрдам беришни давом эттирмоқда ва Сайгон маъмурияти кейинги вақтларда бу мамлакатнинг ички ишларига аралашиш учун ўзининг неча минглаб солдатларини «кхмерлик кўнгиллилар» деган ниқоб остида яширинча Камбоджага юборди.

Вьетнам Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили бу ҳаракатларни қоралайди ва бундай ҳаракатлар Париж битимининг 20. моддасини ва Вьетнамга бағишланган халқаро конференция актининг 8-моддасини бузишдан бошқа бир нарса эмас, деб уқтириб ўтади.

«АВТОЭКСПОРТ» ВИСТАВКАСИ

БУХАРЕСТ, (ТАСС), Руминия Социалистик Республикасининг йирик индустриал марказларидан бири Брашовда бутуниттифоқ «Автоэкспорт» бирлашмасининг кўчма виставкаси очилди. Виставкага Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган турли аҳамиятга молик юк ташувчи ва енгил автомобилларнинг сўнгги намуналари қўйилган. Совет Иттифоқининг йирик автомобиль заводлари ўз маҳсулотини намойиш қилмоқда.

ҚАТТИҚ ҚОРАЛАНДИ

ПРАГА, (ТАСС). Халқаро студентлар союзи империалистик кучлар ва реакциянинг Чилидаги кирдикорларини қаттиқ қоралади

Жаҳон жамоатчилиги, дейилади халқаро студентлар союзининг баёнотида, империализм ва ички реакциянинг Чилида прогрессив тараққиётга қаршилик кўрсатиш тўғрисидаги янги уринишларини қаҳр-ғазаб билан эшитди. Империалистик ва реакцион кучлар бутун-бутун авлодларнинг меҳнати билан эришилган барча нарсаларни қасддан вайрон қилаборib, мамлакатда граждан урушини авж олдириш йўлини танлади.

Халқаро студентлар союзи унинг составига кирувчи барча ташкилотларни, халқаро студентлар ҳаракатини, жаҳондаги барча демократик ва прогрессив студентларни Чили халқининг кураши билан бирдамлик ҳаракатини дарҳол қўллаб-қувватлашга, унга ёрдам ва мадад беришга конкрет ҳисса қўшишга даъват этади.

Тинчлик, осойишталик учун

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ ҲАҚИДА ЖАҲОНДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Олмаотада Қозоғистон ССРга Халқлар дўстлиги орденини топшириш вақтида сўзлаган нутқи бутун жаҳоннинг эътиборини ўзига жалб этди. Социалистик мамлакатларнинг информация агентликлари, радио ва телевидениеси Л. И. Брежнев нутқининг батафсил баёнини эълон қилдилар. Бу нутқ газеталарнинг кўзга яққол ташланадиган ўринларида йирик сарлавҳалар билан босиб чиқарилди.

«Нойес дойчланд» газетаси (ГДР) Л. И. Брежнев нутқининг тўла текстини «Тинчлик программаси изчиллик билан амалга оширилмоқда» деган сарлавҳа остида босиб чиқарилди. «Берлинер цайтунг» газетаси «СССР кескинликни юмшатиш учун актив кураш олиб бормоқда», деб таъкидлайди. «Ўртоқ Л. И. Брежнев, — дейилади Германия Демократик Республикаси телевидениесининг шарҳларида, — **кескинликнинг ҳозирги юмшатилиши вақтинча ҳодиса бўлмай, балки халқаро муносабатларни таг-замини билан қайта қуришнинг бошланиши, деб умид билдирди. Шу билан бирга ўртоқ Л. И. Брежнев кескинликни юмшатишни қандай қилиб яна чуқурлаштириш, уни қандай қилиб муқаррар тус олдириш масаласига алоҳида эътибор берди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари яқин келажакнинг бир қатор энг муҳим вазифаларини илгари сурди».**

БОЛГАРИЯ газеталари Л. И. Брежневнинг нутқини биринчи саҳифаларда ленинча тинчлик сиёсатининг муваффақиятларини қайд қилувчи сарлавҳалар остида босиб чиқарди.

Польшанинг «Трибуна люду» газетаси Л. И. Брежнев нутқи тўғрисидаги ҳисоботда **«Тинчлик ва дўстлик ғоялари социалистик мамлакатларнинг бирдамлиги туфайли мустаҳкамланмоқда»**, деб таъкидлайди газета.

«РУДЕ ПРАВО» газетаси ва Чехословакиянинг бошқа марказий газеталари Л. И. Брежневнинг социалистик мамлакатлар жипслиги катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисидаги сўзларига алоҳида эътибор берадилар. Венгриянинг **«Непсабадшаг»** газетаси ҳам бу фикрни биринчи ўринга қўяди. Газета бундай деб ёзади: **«Социалистик мамлакатларнинг жипслиги кескинликнинг юмшатилишига эришишда ҳал қилувчи роль ўйнади».**

Югославиянинг **«Борба»** газетаси биринчи саҳифасида қуйидагиларни ёзади: **«Л. И. Брежнев ҳозирги вақтда жаҳонда кескинликнинг юмшаб бораётганлиги халқаро муносабатларни тубдан қайта қуришга асос қўяди».** КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари социалистик мамлакатлар билан капиталистик мамлакатларнинг тинч-тотув яшашини янги муносабатларнинг асосий хусусияти қилиб кўрсатди.

Л. И. Брежнев кескинликнинг юмшаб бориш жараёни тўғрисида умидворлик билан гапирди, деб хулоса чиқаради газета.

Кубада чиқадиган **«Ухбентуд ребельде»** газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Қозоғистон ва бутун совет халқи эришган буюк муваффақиятлар тўғрисида айтган гапларига алоҳида эътибор берадилар.

Францияда чиқадиган **«Юманите»** газетаси Л. И. Брежнев нутқининг баёнини **«кескинликнинг юмшатиш жараёнини муқарар тус олдириш керак»** деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

«Юманите» газетаси Л. И. Брежневнинг Совет—Хитой муносабатлари ҳақидаги гапларига тўхталиб, қуйидагиларни ёзади: **«Совет Иттифоқи КПСС XXIV съезди белгилаб берган бош йўлга амал қилмоқда. Бу йўл маоизмнинг назарияси ва практикасига қарши кураш олиб борган ҳолда шу билан бирга давлатлараро муносабатларни нормаллаштириш йўлида куч-ғайрат сарф қилишдан иборат».**

«Вашингтон пост» газетаси Л. И. Брежневнинг нутқини таҳлил этиб, бу нутқ умидворлик руҳи билан суғорилган, деган хулосага келади.

Ғарбий Германияда чиқадиган «Кельнер **штадт-анцайгер»** газетаси ҳам шундай фикрни баён қилади. Л. И. Брежнев, деб ёзади бу газета, халқаро вазиятни янада ривожлантириш истиқболлари тўғрисида умидворлик билан гапирди. Бу билан бирга у, жумладан, Германия Федератив Республикасида ҳам «совуқ уруш» категориялари руҳида фикр юритаётган кучлар борлигини кўрсатди. **«Штутгартер цайтунг»** биринчи саҳифасида қуйидагиларни ёзади: **«Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи ғарб билан кескинликни юмшатишга интилаётганлигини уқтириб ўтади».**

Л. И. Брежнев, деб қайд қилади **«Франкфуртер альгемайне»** газетаси, капитализм дунёсида социалистик давлатлар билан оқилона ҳамкорлик қилиш тенденцияси вужудга келди ва бу тенденция мустаҳкамланиб бормоқда, деди.

Япония газеталари нутқнинг Осиёда коллектив хавфсизликни таъминлаш вазифалари тўғрисида гап борган қисмига кўп эътибор бермоқдалар. **Л. И. Брежневнинг нутқи,** деб ёзади **«Асахи»** газетаси **СССР халқаро кескинликни юмшатиш мақсадида бундан буён ҳам куч-ғайратларини сарф қилишга қатъий қарор берганлигини** исбот этади. **Бу нутқ Совет Иттифоқида Осиёдаги барча мамлакатлар учун коллектив хавфсизликка катта аҳамият берилаётганлигини ҳам исбот қилади. «Майнити»** газетаси Л. И. Брежнев нутқини **«Осиё сиёсати масалалари юзасидан муҳим баёнот»** деб атайди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, деб ёзади газета, СССР Осиёдаги барча мамлакатлар билан нормал, яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга интилаётганлигини ва шу муносабат билан Осиёдаги Япония каби катта мамлакат билан ўзаро манфаат асосида ҳар томонлама кенг ҳамкорликни йўлга қўйишга катта аҳамият бераётганлигини уқтириб ўтди.

Бошқа кўпгина мамлакатларнинг матбуоти, радиоси ва телевидениеси ҳам Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган нутқига катта эътибор бермоқда. **Ливанда** чиқадиган **«Ан-Нидо»** газетаси Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш, жаҳон урушининг бошланиш хавфини йўқотиш ва тинч-тотув яшаш сиёсатини муваффақиятли суратда амалга ошириш манфаатларини кўзлаб, изчил ҳаракат қилаётганини таъкидлайди.

ПОЛЬША. «Конин»алюмин комбинатига 60 дан ортиқ объект бирлашган. Корхона цехларига Польшада тайёрланган техника билан бирга СССР ва Чехословакия машиналари ҳам ўрнатилган. Венгриядан келтирилган хом ашё бу ерда қайта ишланади. Суратда: комбинат цехларидан бирида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ИНДОНЕЗИЯ БАЙРАМИ

Индонезия пойтахтининг кўчалари қизил-оқ миллий байроқлар билан безанди. Индонезия бугун мустақиллик эълон қилинган куннинг 28 йиллигини тантанали вазиятда нишонламоқда.

Индонезия халқи мустамлакачиларга ва чет эллик агрессорларга қарши узоқ давом этган оғир курашда сиёсий мустақилликка эришди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар, бутун тараққийпарвар инсоният ёш республиканинг империализм ва халқаро реакция кучларига қарши ҳаққоний курашини доим қўллаб-қувватлаб келди.

Индонезия ҳукумати ҳозирги вақтда бутун куч-ғайратини мамлакатдаги қурилиш ишларига, аввало, экономикани ривожлантиришга сарф қилмоқда.

Индонезия халқаро муносабатларда блокларга қўшилмаслик ва ҳуқуқий тенглик, суверенитетни ҳурмат қилиш ҳамда ўзаро манфаатдорлик принциплари асосида бошқа мамлакатлар билан ҳамкорликни ривожлантириш сиёсатини ўтказиб келмоқда. Мамлакат жамоатчилиги Совет Иттифоқи билан ва бошқа социалистик мамлакатлар билан муносабатларни янада ривожлантириш ва ўзаро фойдали ҳамкорликни кенгайтиришни ёқлаб чиқмоқда.

ПИКАССО ЧИЗГАН РАСМ ЎҒИРЛАНДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Мэн штатининг Бар-Харбор шаҳридаги шахсий коллекциядан Пабло Пикассо мўйқаламига мансуб бўлган «Атиргуллар» расми ўғирланди. Буюк рассом «Атиргуллар» расмини 1897—1898 йилларда чизган эди.

НАМИБИЯ ВАТАНПАРВАРЛАРИГА ҚАРШИ РЕПРЕССИЯЛАР

ЛУСАКА, 16 август. (ТАСС). Виндхукдан олинган хабарларга қараганда, Намибияни қонунга хилоф равишда оккупация қилиб турган Жанубий Африканинг ирқчилик режими шу мамлакат аҳолисига қарши оммавий репрессияларни кучайтирмоқда. Ирқчилар қаттиқ зулм ва террор қилиш методларини қўлланди. Африкаликлар аҳолисининг мамлакатда ирқчилик тартиблари ўрнатилаётганлигига қарши мустақиллик учун олиб бораётган курашини бостиришга ва шу тариқа Намибияда ўзларининг бўшашиб қолган позицияларини мустаҳкамлашга уринмоқдалар.

Ирқчилар намибияликларнинг озодлик учун олиб бораётган курашига бошчилик қилаётган Ғарби-Жанубий Африка халқ ташкилотига қарши кўпроқ зарба беришга уринмоқдалар. Масалан, яқинда Ангуди шаҳрида бу ташкилотнинг активларидан бири бўлган Иоханнес Мушеко қамоққа олинди. Уни Ошакатидаги қамоқ лагерига тиқиб қўйдилар. Шундан бери Мушеконинг тақдири нима бўлганлиги ҳеч кимга маълум эмас. Халқ ташкилотининг бошқа кўпгина арбоблари ҳам Ондангве, Гротфонтейн, Охопохо, Гангевендаги ва мамлакатнинг бошқа районларидаги қамоқ лагерларида азоб тортиб ётибди ва уларнинг тақдири ҳам ҳеч кимга маълум эмас. Кейинги вақтларда Овамболенднинг ўзидагина шу ташкилот раҳбарлигининг аъзоларидан 20 киши қамоққа олинди.

Африкалик ишчиларнинг оммавий забастовкаларини бостирмоқ учун Претория режими томонидан мамлакатда жорий этилган фавқулодда ҳолатга мувофиқ Намибия меҳнаткашларига қарши энг ёвуз чоралар кўрилмоқда. Африкаликлардан юзлаб кишилар судсиз ва терговсиз турмаларга тиқиб қўйилиб, қаттиқ қийноққа солинмоқда. Уларнинг кўпларини дараксиз йўқ қилиб юбормоқдалар. Халқ ташкилотининг органи «Намибия ньюс» журналида босилган хабарга қараганда, ишчи Лазарус Макахву ҳамда У-Олфиш-Бейдаги забастовкада қатнашган унинг ўртоқларидан яна 15 киши мана шундай фожиона тарзда йўқ қилиб юборилдилар.

Жанубий Африка жандармериясининг Намибияда жойлаштирилган қисмлари тинч аҳолидан ўч олмоқда. Чунончи, мамлакат шимолидаги Эпинг деган жойда ирқчиларнинг отрядлари черковдан чиқиб келаётган африкаликларни ўққа тутдилар. Натижада бир неча киши ўлдирилди ва жароҳатлантирилди.

ҚАТЪИЙ ТАДБИРЛАР

САНТЬЯГО, 16 август. (ТАСС). Чили ҳукумати мамлакатнинг энергетика системаларини муҳофаза қилиш учун махсус чоралар кўрди. Министрлар кабинетининг мажлиси тамом бўлганидан кейин ҳукумат бош секретариатнинг вакили бу ерда шу ҳақда гапирди. Министрлар кабинетининг мажлисида юқори вольтли линиянинг бир қанча участкаларини портлатган ўта ўнг унсурлар қўпорувчилик ишларининг оқибати муҳокама қилинди. Ана шу қўпорувчилик ишлари натижасида тўрт марказий вилоятда, шу жумладан Сантьягода электр энергияси таъминоти вақтинча тўхталиб қолди.

Полиция ва ҳарбий соқчилар саботаж ва диверсия қилиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши қаттиқ ва шафқатсиз ҳаракат қилиш тўғрисида йўл-йўриқ олди. Карабинчилар корпусига ва тергов хизмати бўлимига «Патриа ва либертад» фашист ташкилотининг террорчи группаларига қарши курашни кучайтириш тўғрисида буйруқ берилди.

Ҳукумат юстиция министрига террорчилик ҳуружларини бостириш тўғрисидаги қонунни тайёрлашни топширди. Бу қонун миллий конгресс муҳокамасига тақдим этилади.

Мамлакат президенти Сальвадор Альенде уч кун муқаддам радио ва телевидение орқали мурожаат қилиб, ватан учун оғир бўлган шу пайтда меҳнаткашларни ўз бурчларини бажаришга даъват этган эди. Чили меҳнаткашлари бу даъватга жавобан реакциянинг кирдикорларига қатъий зарба бермоқдалар. Неча юзлаб шофёрлар уйқу нималигини билмай оғир шароитларда ишлаб энг муҳим юкларни етказиб берилишини таъминламоқдалар. Минг-минглаб кўнгиллилар, шу жумладан, ёшлар юк ортиш-бўшатиш ишларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Чили президенти кеча министрларнинг транспорт ишини йўлга қўйиш билан шуғулланувчи оператив комитети фаолиятида қатнашиш учун Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союзи маркази вакилларини ўз ҳузурига таклиф этди. Мамлакатдаги энг йирик касаба союз бирлашмасининг миллий раҳбарлиги ҳукуматнинг автотранспорт ишларини нормал йўлга қўйиш борасидаги тадбирларини тамомила қўллаб-қувватлади.

Бирлашган касаба союз марказининг раҳбарлари экономиканинг жамоат секторидаги корхоналарга қарашли юк машиналарининг сонини кўпайтиришни ҳам ёқлаб чиқдилар.

Чили Социалистик партиясининг Бош секретари Карлос Альтамирано пойтахтдаги корхоналардан бирида сўзлаган нутқида бундай деди: реакцион пропаганда Чилида «иқтисодий тартибсизлик» ва «фалокат» рўй берди деб тарқатаётган уйдирмалари тамомила ёлғондир. К. Альтамирано ҳозирги вақтда Чили экономикаси дуч келаётган проблемаларнинг кўп қисми ўтмишнинг мероси эканлигини таъкидлади.

Айни вақтда Чили реакцияси мамлакатдаги вазиятни янада кескинлаштириш йўлидан бормоқда ва ўзларининг хизмат бурчини бажараётган қуролли кучлар вакилларига ва карабинчилар корпусига қарши янги иғвогарлик ҳуружларини тайёрламоқда.

Юк машиналари эгалари бирлашмасининг раҳбарлари забастовкани тўхтатишдан бош тортганликларини маълум қилдилар, ва ҳукуматнинг мамлакатдаги аҳволни нормаллаштиришга, жумладан, юк транспортининг ишини йўлга қўйишга қаратилган қонуний тадбирларга қаршилик кўрсатишга очиқдан-очиқ даъват этмоқдалар.

УНИВЕРСИАДАНИНГ ИККИНЧИ КУНИ

16 август куни эрталаб универсиадага жуда яхши тайёрланган ака-ука Знаменскийлар номидаги манежнинг икки йўлкасида қиличбоз спортчилар пайдо бўлди.

...Москва областидан келган Владимир Назлимов москвалик Виктор Кровопусков, минсклик Владимир Павленколар қиличбозлар саралаш мусобақаларининг биринчи босқичида ўз группаларида ғолиб чиқишди, лекин қийинчиликлар ҳали олдинда.

Москва физкультура институти янги манежининг уч гилами устида эса енгил атлетикачилар классик усулдаги курашда беллашдилар. Спортнинг ана шу тури мастерларининг турнири универсиадада биринчи марта ўтказилмоқда. 17 мамлакатдан келган 92 спортчи мукофот олиш учун беллашмоқда. Улар орасида олимпиада чемпионлари Шамил Ҳисамитдинов (Москва области) ва румин Георге Берчяну, жаҳон ва Европа биринчилиги мусобақаларининг совриндорлари бор. Арбитрлар қаторида спорт тарихида биринчи марта уч олимпиада чемпиони ва жаҳоннинг етти марта чемпиони, минсклик машҳур баҳодир Александр Медведь ҳам бор.

Бизнинг спортчиларимиз бирон марта ҳам мағлубиятга учрамай беллашувни яхши бошладилар: Тбилисилик Жамол Мегрелишвили, болгар Стоян Лазаровнинг курагини ерга теккизди. Ҳисамитдинов эса ёшлар ўртасида жаҳон чемпиони болгар Костадин Трайков устидан ғолиб чиқди... Красноярскдан келган Алексей Шумаков билан Монголиядан келган Лхаажав Цэрэв ўртасидаги беллашув жуда тез тугади. Шумаков 34 секунддан кейин унинг курагини ерга теккизди.

Волейболчиларнинг учрашувлари Сокольникидаги спорт саройи майдончаларида ва физкультура институтининг залларида ўтказилмоқда.

Совет студент қизлари дастлабки беллашувини Куба терма командаси билан ўтказиб, 3:1 ҳисобида ғолиб чиқдилар.

Енгил атлетикачиларнинг мусобақаларида 58 мамлакатдан келган 800 дан кўпроқ спортчи қатнашмоқда. Бу мусобақалар 20 августда тугайди.

Американинг эркаклар терма командаси билан биринчи танишув бўлиб ўтди.

Кечаси алламаҳалда Владимир Кондрашин тарбиялаган спортчилар — мамлакатнинг эркак студентлар терма командаси баскетболчилари майдончага чиқишди. Сурия командаси уларнинг биринчи рақиби бўлишди. Совет баскетболчилари яқинда космонавт-учувчи Юрий Гагарин хотирасига бағишлаб Вильнюсда ўтказилган халқаро турнирдаги составда беллашмоқда, деса бўлади. Олимпиада чемпионлари Иван Едешко, Зураб Саканделидзе, Александр Болошев ва Александр Беловлар билан бир қаторда Свердловскдан келган 19 яшар Анатолий Мишкин ва 20 яшар ленинградлик Юрий Павлов ҳам ўйнамоқда.

Сўнгги икки олимпиада ўйинларида ва 1970 йилги жаҳон чемпионатида бўлгани сингари совет гимнастикачилари Москва универсиадасининг команда турнирида ҳам яна ажойиб ғалабага эришдилар. Иккинчи сменада беллашган Ольга Корбут (Гродно), Любовь Бурда (Воронеж), Эльвира Саади (Тошкент), Любовь Богданова (Москва) энг юқори баҳога сазовор бўлдилар.

Улар жуда юқори балл — 114,45 балл тўпладилар.

Корбут айниқса муваффақият қозонди. Судьялар эркин машқлар учун унга энг юқори баҳо — 9,8 балл бердилар. Халқаро гимнастика федерациясининг президенти Артур Гандер ва халқаро гимнастика федерацияси хотин-қизлар техникавий комитетининг кўпгина раҳбарлари ҳозир бўлган ана шу мусобақаларда Ольга ўзининг юксак маҳоратини яна бир бор ажойиб тарзда намойиш қилди.

Япония командаси иккинчи ўринни, Венгрия гимнастикачилари учинчи ўринни олди.

Львовлик аспирант Василий Станкович 16 августда универсиадада қиличбозлардан биринчи бўлиб чемпионлик шарафига сазовор бўлди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

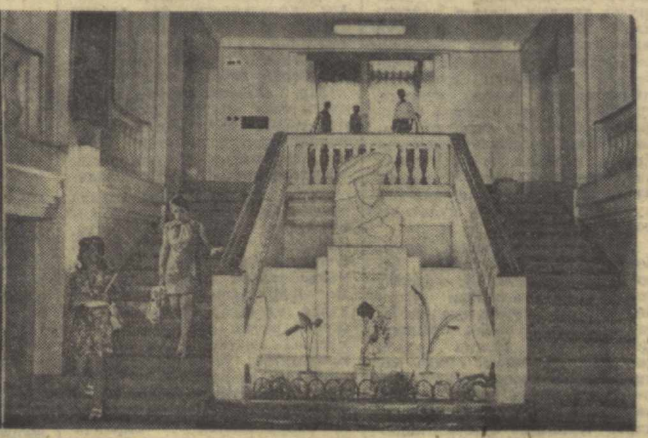

Бобир номидаги Андижон область кутубхонасида миллион томга яқин китоблар сақланади. Улардан фойдаланувчилар сафи 10 минг кишидан ортиб кетди. Суратда: китоблар сақлаш бўлими мудири А. Ҳусанова билан кутубхоначи Л. Зотовалар янги асарларни кўздан кечиришяпти. Унгда кутубхонанинг фойеси тасвирланган.

Р. Жуманиёзов фотоси.

ҚИШЛОҚ БОЛАЛАРИГА ҒАМХЎРЛИК

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Область қишлоқларидаги 110 дан ортиқ доимий болалар боғчасида меҳнаткашларнинг салкам 50 минг ўғил-қизи тарбия топяпти. Ғиждувон районидаги Энгельс номли, Қоракўл районидаги «Октябрь», Бухоро районидаги «Маданият», Қизилтепа районидаги «Ленинград» колхозларидаги мактабгача тарбия муассасаларининг иши айниқса диққатга сазовор.

Бу мисоллар Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро областлари мактабгача тарбия муассасалари ходимларининг зонал методик кенгашида келтирилди.

Кенгаш қатнашчилари КПСС XXIV съезди қарорлари асосида қишлоқларда боғча, яслилар ишини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги докладларни тингладилар ва муҳокама қилдилар. Илғор тажрибаларни ўртоқлашдилар. Қишлоқ болаларига ғамхўрликни кучайтириш ва боғча, яслилар ишини янада ривожлантириш юзасидан муҳим тадбирлар белгиланди.

Кенгашда Бухоро область партия комитетининг секретари Х. Мўминов нутқ сўзлади.

БЕРУНИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

МАДАНИЯТИМИЗ БАЙРАМИ

Маълумки, бундан икки йил муқаддам КПСС Марказий Комитети Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 1000 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилиб, бу қутлуғ санага пухта тайёргарлик кўриш ва уни муносиб ўтказиш тадбирларини белгилаб берган эди. Бу партия ва ҳукуматимизнинг ўтмиш маданий меросини ўрганиш учун қилаётган чексиз ғамхўрлигининг ёрқин намунасидир. Шундан кейин республика юбилей комитети, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик П. Н. ФЕДОСЕЕВ бошчилигида эса Бутуниттифоқ ташкилий юбилей комитети тузилди. Комитет составида СССР Фанлар академияси Фалсафа институтининг директори академик Б. М. Кедров, Шарқшунослик институти директори академик Б. Ғафуров, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. Содиқов, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари М. Т. Иовчук ва С. Р. Микулинский, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. Мўминов ва бошқа иттифоқдош республикалар олимларининг вакиллари бор.

Мухбиримиз М. МУҲСИМОВ Бутуниттифоқ ташкилий юбилей комитетининг илмий котиби, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институти директори, фалсафа фанлари доктори М. БАРАТОВдан Абу Райҳон Беруний юбилейига тайёргарлик ишлари бориши ҳақида гапириб беришни илтимос қилди:

— Ташкилий комитет тараддуд ишларини бутун мамлакат миқёсида амалга оширяпти. Юбилей тантаналарига ҳам оз вақт қолди. Қутлуғ санага, асосан, ҳозирлик кўриб бўлинди. Совет Иттифоқида жамоат вакилларининг юбилейга бағишланган тантанали мажлиси 3 сентябрда Москвада ўтказилади. Ўзбекистонда эса тантана 5 сентябрда бошланади. Шу куни Тошкентдаги Санъат саройида пойтахт жамоат вакилларининг тантанали мажлиси ҳамда қутлуғ санага бағишланган Бутуниттифоқ илмий конференцияси очилади.

Конференцияда «Беруний ва гуманитар фанлар», «Беруний ва табиий фанлар» деган мавзулар бўйича икки секция иш олиб боради. Олимлар бу секцияларда Берунийнинг ўз даври гуманитар ва табиий фанларини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилиб берадилар. Илмий анжуманда СССР Фанлар академияси мухбир аъзоси М. Н. Боголюбов (Ленинград), Украина ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси А. Н. Боголюбов, Қозоғистон ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси А. Ж. Машанов, Туркманистон ССР Фанлар академияси академиги Ғ. Чориев, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. Хайруллаев, Озарбайжон ССР Фанлар академияси академиги М. А. Кашкай, фалсафа фанлари доктори С. Н. Григорьян, Ш. Ф. Мамедов (Москва), ўзбекистонлик берунийшунослардан филология фанлари докторлари У. Каримов, П. Г. Булгаков, филология фанлари кандидатлари А. Ирисов, А. Шарипов ва бошқалар ўзларининг Беруний ижоди ва фаолиятига бағишланган докладлари билан қатнашадилар.

Абу Райҳон Беруний юбилейи тантаналарида қатнашиш учун Болгария, Венгрия, ГДР, Монголия Халқ Республикаси, Польша, Руминия, Чехословакия, Югославия, шунингдек, Афғонистон, Ҳиндистон, Покистон, Сурия, Туркия, Тунис, Ливан, Франция ва бошқа мамлакатлардан олимлар таклиф этилган. Илмий анжуман тугагандан сўнг меҳмонлар Тошкент ва Ўзбекистоннинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар.

Бундан ташқари Беруний ва Урганч шаҳарларида буюк алломa қутлуғ санасига бағишланган илмий анжуман бўлиб ўтади. Бунда Ўзбекистоннинг таниқли олимлари, олий мактабларнинг ўқитувчилари иштирок этишади.

Республикамизнинг кўпгина шаҳарларида Ўрта Осиёнинг буюк олими ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи китоб ва фотокўргазмалар ташкил этилади. Фақат Тошкентнинг ўзида бир қанча кўргазмалар очилиши назарда тутиляпти. Юбилей медаллари, эсдалик нишонлари ва совға-саломлар шай қилиб қўйилди, Беруний портретлари, бюстлари ҳам тайёр. Тошкентда Беруний ҳайкали очилади.

«Фан» нашриёти юбилейга муносиб туҳфалар ҳозирлади. Биринчи марта ўзбек ва рус тилларига таржима қилинган «Сайдана» ва «Маъсуд қонуни» китоблари чоп этилди. Булар Беруний танланган асарларининг тўртинчи ва бешинчи томларини ташкил этади. Берунийшунос олим П. Г. Булгаковнинг «Беруний ҳаёти ва асарлари» китоби, «Беруний ва гуманитар фанлар», «Беруний ва табиий фанлар» каби тўпламлар ўзбек ва рус тилларида чоп этилди. Бу тўпламларга 1971-1972 йиллар мобайнида Тошкентда Беруний меросини ўрганишга бағишланган республика илмий сессияларида қилинган докладлар киритилган. Яқинда республика китоб магазинларида чиройли безак берилган рус тилида «Беруний. Туғилган кунининг 1000 йиллигига» номли китоб пайдо бўлди. Яқин кунларда нашриёт китоб савдосига ана шундай номда мақолалар тўпламини ўзбек тилида топширади. Маълумки, 1960 йилнинг август ойида Москвада бўлиб ўтган XXV Бутун жаҳон шарқшунослари конгресси дунёдаги барча мамлакатларда Беруний меросини тадқиқ этишни марказлаштириш вазифасини топширган эди.

«Фан» нашриёти юбилейга атаб «Хоразмлик улуғ энциклопедист», «Беруний ва Ибн Сино ёзишмалари» каби қатор брошюраларни ҳам нашр этди.

Ниҳоят, фан ва маданиятимизнинг улкан байрами яқинлашмоқда. Хоразмлик улуғ олим Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 1000 йиллигига Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон ва бошқа иттифоқдош республикаларда ҳам қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилияпти. Дунёдаги 107 мамлакат аҳолиси Совет Иттифоқида, шу жумладан, Ўзбекистонда қутлуғ санага кўрилаётган тараддуд ишлари ҳақидаги ахборотларни Ўзбекистон чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилиш жамияти томонидан ҳар ойда беш тилда нашр этилаётган бюллетенларни мунтазам ўқиб, хабардор бўлиб бормоқдалар.

Абу Райҳон Берунийнинг бой илмий меросини ўрганаётган совет ва чет эл олимларининг таржима ва тадқиқот соҳасида олиб борган катта изланишлари туфайли буюк алломанинг танланган асарлари нашр этилди. Айниқса, юбилей муносабати билан амалга оширилаётган тадбирлар кишини беҳад хурсанд қилади. Бу юмушларнинг ҳаммаси жаҳон фани тараққиётига салмоқли ҳисса қўшган ўрта асрнинг тиниб-тинчимас алломаси ҳақидаги тасаввур ва тушунчаларимизни янада кенгайтиради, билимимизни янада бойитиши шубҳасиздир.

ЎЗБЕК ЁШЛАРИНИНГ МЕҲМОНЛАРИ

Ёшлар ва студентларнинг Берлиндаги ўнинчи жаҳон фестивалида қатнашган Ҳиндистон ва Непал миллий студентлар федерацияларининг делегациялари Ўзбекистон ёшларининг ҳаёти билан танишдилар. ВЛКСМ Марказий Комитетининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган делегация аъзолари Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетида, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советида қабул қилинди.

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлдилар, Тошкент трактор заводининг ёшлари билан учрашдилар. Улар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини ва янги қурилишларини кўздан кечирдилар.

Ажаб савдолар

ЖИЛОВСИЗ АВТОБУС

— Диққат, диққат! «Тошкент» совхози 2-бўлимидаги 124-автобус бекатидан гапирамиз. Эрталаб соат етти. Бекатда одам тирбанд. Биров ишга шошилади, биров бозорга. Мана тоқат билан кутилган автобуснинг қораси ҳам кўринди. Йўловчилар қимирлаб қолишди. Олдинда — «иззат талаб» қоп кўтарганлар, орқада қўли бўш ёшлар. Шундай бўлгач, ким автобусга биринчи бўлиб «ҳужум» қилади, албатта, қўлида юки борлар-да! Худди шундай ҳол юз берди. Автобус тарози палласидек бир ёққа қийшайганда, ҳайдовчи жилмайиб, кабинасига ўтирди. Ахир, нега қувонмасин, бозорга шошилган шу «саҳий» мижозлар камида 50-60 тийинни унинг чўнтагига солиб қўйишади-да!

Шундай қилиб, автобусга чиққан чиқиб олди, чиқмаганлар ёмон баҳо олган ўқувчидек ер чизиб қолишди. Орадан бир соат ўтгач, иккинчи автобус етиб келди. Яна, «нари тур, бери тур» бошланди. Бу галги тортишув ҳам мижозлар фойдасига ҳал бўлди. Балони эзилган машина Тошкентга қараб йўл олди. Ана, тарвузи қўлтиғидан тушган йўловчилар бекатни тарк этиб, пиёда йўлга тушишяпти. Улар орасида шаҳарга қатнайдиган студент ҳам, ишчи ҳам, зиёли ҳам бор. Йўлда ҳамроҳинг бўлса чарчоқни билмайсан, деганларидек, улар ҳам гапга гап улаб боришарди:

— Ишга бир соат кечикадиган бўлдим, — дейди ишчи М. Қодирова. — Ҳар куни эрта билан шу аҳвол.

— Ўз вақтида келса ҳам майли эди, — унинг гапини маъқуллади Калинин район ички ишлар бўлимининг участка инспектори Қорабоев. — Автобус бекатга 30-40 минут кечикиб келади.

— Кейинги бекатлардаги йўловчиларнинг йўл азоби чеккани олдида бизники ҳолва, — куйиниб деди Санъат саройининг ишчиси Ғулом Содиқов, — улар эрталаб соат 7 дан 10 гача умуман автобус қорасини кўрмайдилар. Чунки, пассажирларга лиқ тўла автобус «қанот чиқаради» да бошқа йўлга учиб ўтади. Шу учганча пастки бозорга бориб қўнади.

Уч-тўрт километр йўлни пиёда босган йўловчилар бахтига «адашган» машина келиб қолди...

Шу маршрутда қатнайдиган ўнлаб йўловчилар билан суҳбатлашганимизда қуйидагилар маълум бўлди:

З. Аҳмедова, Калинин районидаги 3-мактаб ўқитувчиси: Маршрутда бор-йўғи иккита кичик автобус қатнайди. Эрталаб ва кечқурунлари бу автобусга яқин йўлаб бўлмайди.

А. Каримов, шу мактаб ўқитувчиси: Бу масала бўйича 5-автопарк раҳбарларига мурожаат қилганимизда, улар мазкур график бўйича планлар бажарилмаётганлигини рўкач қилишди.

М. Жумадилова, кутубхоначи: — Барча автобусларда одатда кассада билет сотилади. 124-автобус учун эса бу тартиб-қоида бегона. Йўлда 5-10 минут тўхтаб, ҳайдовчининг ўзи билет сотади. «Кўнглига ёққанлар»га билет бермайди. Бундай аҳволда план тўғрисида қандай гап бўлиши мумкин?!

Бешинчи автобус парки раҳбарлари бу ажаб савдолардан хабардормикин?!

А. МАННОПОВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

20 АВГУСТ — ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Телевизион қўғирчоқ театри. 19.15 — Совет жангчилари учун кўрсатув. 19.25 — Ахборот. 19.40 — Ўн минут музика. 19.50 — Оламда нима гап. 20.20 — «Нафосат оламида». 20.50 — Ахборот. 21.10 — Ёш ижрочилар концерти. 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.30 — **Футбол:** «ДИНАМО» (Киев) — «АРАРАТ» (Ереван). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Азимут». 22.30 Бадиий фильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

21 АВГУСТ — СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — «Бахтиёр болалигимиз». 19.05 — Тошкент — дўстлик шаҳри. 19.35 — Ахборот. 19.50 — Дўстлик мушоираси. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.40 — Ўзбекистоннинг бир куни. 21.20 — Ахборот. 21.40 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.10 — Ватан, дўстлик ва меҳнат ҳақида қўшиқлар. 23.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.10 — «Звездочка». 11.50 — Бадиий фильм. 18.30 — МОСКВА. Концерт. 19.05 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси,** (бадиий фильмнинг 9-серияси). 20.30 — «Универсиада-73». 22.40 — Эстрада концерти. 23.00 — ТОШКЕНТ. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.45 — Тошкент янгиликлари. 19.00 — «Чарм тўп» клуби совриниучун. 20.30 — Классик музика саҳифаларида. 21.00 — **Қаттиққўл аёл** (бадиий фильм).

22 АВГУСТ — ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.25 — ТОШКЕНТ. 18.30 — Мультфильм. 18.50 — «Қизил галстук». 19.30 — Улар X Бутунжаҳон фестивалида бўлдилар. 20.05 — Ахборот. 20.20 — Тенг ҳуқуқлилар даврасида. 20.50 — Ахборот. 21.10 — **Совет Ўзбекистони** (телефильм). 22.10 — Ўзбекистон куй ва оҳанглари. 23.00 — МОСКВА. «Вақт». 23.30 — ТОШКЕНТ. Ватанни шарафлаймиз. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Мультфильм. 11.30 — Хайр, боғчажон. 12.00 — **Қўлга тушмас қасоскорлар** (бадиий фильм). 18.25 МОСКВА. 19.20 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильмнинг 10-серияси). 20.30 — Универсиада-73». 22.45 — «Поэзия». 23.00 — Ҳужжатли фильм. 23.30 — «Универсиада-73». УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **1941 йил олмалари** (бадиий фильм). 20.30 — Операдан саҳналар. 21.00 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Телефильм.

23 АВГУСТ — ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — «Глобус». 19.15 — Ўзбекистон рассомлари Беруний юбилейига. 19.45 — Ахборот. 20.00 — **Оламга саёҳат.** 20.50 — Ахборот. 20.10 — **Совет Тожикистони** (телефильм). 22.10 — Дала ишлари кундалиги. 22.20 — Концерт. 23.00 — «Вақт». 23.30 — «Универсиада-73». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Мультфильм. 11.30 — Хайр, боғчажон. 12.00 — **Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.20 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильмнинг 11-серияси). 20.30 — «Универсиада-73». 22.50 — Ҳужжатли фильм. 23.00 — ТОШКЕНТ. «Хайтарма» ансамблининг концерти. 23.30 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.35 — Концерт. 21.05 — Врач маслаҳати. 21.30 — Телефильм.

24 АВГУСТ — ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Студентлик меридиани. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Қўрқмас Муҳиддинов куйлайди. 20.00 — Соғлом танда — соғ ақл. 20.20 — Шеърият мухлисларига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — **Совет Қирғизистони** (телефильм). 21.50 — **Ўзбекистон** (тележурнал). 22.00 — **«ОЛТИН ВОДИЙ»,** 23.00 — МОСКВА. «Вақт». 23.30 — «Универсиада-73». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.55 — Телефильм. 12.25 — **Иван Макарович** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. Жаҳон халқлари ижоди. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.20 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильмнинг 12-серияси). 20.30 — «Универсиада-73», 22.50 — Ҳужжатли фильм. 23.00 — ТОШКЕНТ. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Браслет-2»** (бадиий фильм). 20.25 — Врач маслаҳати. 20.40 — Фильм-концерт. 21.25 — Ўқувчилар учун кўрсатув.

25 АВГУСТ — ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 11.40 — Мультфильмлар. 12.15 — «Изланиш». 13.00 — «Здоровье». 13.30 — Спорт кўрсатуви. 14.15 — Инсон, ер, коинот. 14.45 — Музикали программа. 15.15 — **Ниссо** (бадиий фильм). 16.30 — Кинокўрсатув. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.35 — Қувноқ поезд саёҳати. 18.20 — Ахборот. 18.35 — **Совет Литваси** (телефильм). 19.35 — Ахборот. 19.55 — Пахта далаларидан дараклар. 20.10 — «Марҳабо, талантлар» фестивал ғолибларининг концерти. 22.55 — МОСКВА. «Универсиада-73»нинг тантанали ёпилиши. **Футбол:** «Спартак» — «Динамо» (Киев). 24.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.20 — Цирк программаси. 11.10 — Ёшлик — бунёдкорлик. 11.40 **Ўрмон болалари** (телеспектакль). 12.55 — Илмий-оммабоп фильм. 13.40 — **Вертикаль** (бадиий фильм). 17.30 — МОСКВА. «Универсиада-73». 19.00 — Телефильм. 19.50 — Шахтёрлар кунига бағишланган кўрсатув. 20.55 — ТОШКЕНТ. «Замандас». 21.45 — Экран куйлари. 22.30 — **Саратон»** бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

26 АВГУСТ — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Қувноқ пионер ёзи. 10.10 — Мультфильм. 10.30 — Адабий топишмоқ. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 11.40 — Илмий-оммабоп фильм. 12.00 — Қишлоқ янгиликлари. 13.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 14.00 — Бугун — Шахтёрлар куни. 14.15 — Музикали киоска. 14.45 — Телеспектакль. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — «Ўйлаб топ». 17.00 — Бугун — Шахтёрлар куни. 17.15 — Ахборот. 17.30 — **Телеминиатюралар.** 18.10 — Тинчлик программаси — амалда (Москва). 19.35 — Ўн минут музика. 19.45 — Ахборот. 20.00 — МОСКВА. **Хоккей.** 22.15 — «Вақт». 22.45 — ТОШКЕНТ. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.30 — **Зангори коса** (бадиий фильм). 11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.20 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — Бадиий фильм. 16.30 — МОСКВА. **Киносаёҳатчилар клуби.** 17.15 — КОНЦЕРТ. 18.10 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Концерт. 19.35 — Концерт (Москва). 20.00 — Киноэкран янгиликлари. 20.15 — Телетеатр. 22.45 — Музикали кўрсатув. 23.15 — «Универсиада-73». УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Кинофильм. 19.50 — Телефильм. 20.35 — **Севги афсонаси.** (фильм-балет). 21.15 — **Содиқ дўстлар** (бадиий фильм).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — **Ҳайвонот оламида.** 12.00 — СССР Ҳаво Флоти куни олдидан. 12.30 — Концерт. 13.00 — Халқаро аҳволни янада соғломлаштириш тўғрисида. 13.15 — Ҳужжатли фильм. 13.30 — Бадиий фильм. 15.00 — Мультфильмлар. 15.30 — «Универсиада-73». 16.45 — «Здоровье». 17.15 — ТОШКЕНТ. 17.20 — Мультфильм. 17.30 — «Орзу» программаси. 18.10 — «Зангори экран» почтаси. 18.30 — Бадиий фильм. 19.35 — Ахборот. 19.55 — Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз. 20.25 — Ахборот. 20.45 — **Совет Арманистони** (телефильм). 21.45 — Концерт. 22.45 — «ВАҚТ». 23.15 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. «Звездочка». 10.45 — Қувноқ дам олайлик. 11.05 — Телеспектакль. 12.40 — Фильм-концерт. 13.30 — **Нормандия Неман** (бадиий фильм). 17.15 — МОСКВА. 18.00 — Адабий кўрсатув. 18.45 — Фан ва маданиятимизнинг муҳим масалалари. 19.15 — Телефильм. 20.30 — «Универсиада-73». 22.45 — **Республика мулки** (бадиий фильмнинг 1-серияси). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ. 22.00 — ТОШКЕНТ. **Мусоргский** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/VIII да **Олтин девор.**

КИНО

ҚИШКИ ВИНОДА

Юлдуз шуъласи — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Ўз хоҳиши билан — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (20.00, 22.00).

Бахтли кема командири — ҲАМЗА номли (17.00, 19.00, 21.00).

Жодугар — «МОСКВА» (10.00, 11.45, 18.30, 20.30), «ЧАЙКА» (17.00, 19.00, 21.00).

Эрамиздан миллион йил илгари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Самовий саргузаштлар (2 серия) — «ВОСТОК» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 21.45).

ЁЗГИ ВИНОДА

Сен менинг ҳаётимсан (2 серия) — КИРОВ номли.

Ҳориган отларни ўлдиришади, шундай эмасми? — ТЕЛЬМАН номли.

Беҳуда шов-шув — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институтининг дирекцияси, партия бюроси ва жамоат ташкилотлари «Ишлаб чиқаришни бошқаришни оптималлаштириш» секторининг мудири, иқтисод фанлари кандидати, Р. Я. Досумовга отаси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тарих фанлари доктори, профессор

Янгибой Муҳамедович ДОСУМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02602